

Bygdeforskning

Brit Logstein (red.)

Trender i norsk landbruk 2010

Frekvensrapport

Rapport 4/10
ISSN 1503-2035

Rapport nummer 4/10

Rapport tittel

Trender i norsk landbruk 2010. Frekvensrapport.

Forfatter

Brit Logstein (red)

Utgivelsesår: 2010

Antall sider: 65

ISSN-nr: 1503- 2035

Oppdragsgiver:
Intern

Oppdragsgivers referanse:

Sammendrag

Trender i norsk landbruk (Trendundersøkelsen) er en postal spørreundersøkelse blant norske gårdbrukere som gjennomføres av Norsk senter for bygdeforskning hvert annet år. Undersøkelsen er blitt gjennomført i 2002, 2004, 2006, 2008 og nå i 2010. Årets undersøkelse er dermed den femte i rekken. Målet er å få etablert en kvantitativ database som gir informasjon om utviklingen innen landbruket over tid. Undersøkelsen er i sin helhet finansiert av Bygdeforskning.

I denne rapporten presenterer vi resultatene fra Trender i norsk landbruk 2010. Det er i all hovedsak gjort i form av ukommenterte frekvenstabeller. Disse gir en oversikt over hvordan deltakerne i undersøkelsen fordeler seg på de ulike svarkategoriene for hvert spørsmål.

Vi har i denne omgang ikke kommentert resultatene. Hensikten er først og fremst å gjøre datamaterialet offentlig og tilgjengelig for interesserte brukere.

Stikkord:

Landbruk, levekår, livskvalitet, trivsel, tilleggsnæringer, bønder

Agriculture, living conditions, quality of life, farm pluriactivity, farmers.

Forord

Trender i norsk landbruk (Trendundersøkelsen) er en postal spørreundersøkelse blant norske gårdbrukere som gjennomføres av Norsk senter for bygdeforskning (Bygdeforskning) hvert annet år. Undersøkelsen er blitt gjennomført i 2002, 2004, 2006, 2008 og nå i 2010. Årets undersøkelse er dermed den femte i rekken. Målet er å få etablert en kvantitativ database som gir informasjon om utviklingen innen landbruket over tid. Undersøkelsen er i sin helhet finansiert av Bygdeforskning.

I denne rapporten presenterer vi resultatene fra Trender i norsk landbruk 2010. Det er i all hovedsak gjort i form av ukommenterte frekvenstabeller. Disse gir en oversikt over hvordan deltakerne i undersøkelsen fordeler seg på de ulike svarkategoriene for hvert spørsmål.

Vi har i denne omgang ikke kommentert resultatene. Hensikten er først og fremst å gjøre datamaterialet offentlig og tilgjengelig for interesserte brukere. Spesielt interesserte bes ta kontakt med Bygdeforskning for å få tilgang til mer inngående analyser som er utført i tilknytning til tallmaterialet. I tillegg vil vi vise til tilsvarende for tidligere år (Rye og Storstad 2002; Rye og Storstad 2004; Vik og Rye 2006; Vik 2008) som gjør det mulig for leseren å følge utviklingen siden 2002.

Trendundersøkelsen er et felles løft hvor mange av de ansatte ved Bygdeforskning har bidratt med innspill av ulik art. Rapporten innledende kapitler er i noe grad bygd på arbeid i de foregående frekvensrapportene. Arild Blekesaune, Oddveig Storstad og Jostein Vik har alle levert ulike bidrag til det ferdige produktet.

Trondheim, mai 2010
Brit Logstein

Innhold

1. Undersøkelsens formål og profil	1
2. Metode.....	3
2.1 Trekking av utvalg	4
2.2 Praktisk gjennomføring	4
2.3 Utforming av spørsmålene	4
2.4 Frafall og svarprosent.....	4
3. Forskjeller mellom undersøkelsene.....	7
4. Frekvenstabeller	9
Referanser.....	55

Vedlegg:

Spørreskjema

Tabelliste

<i>Tabell 1: Fylkesvis fordeling av informantene i Trendundersøkelsen 2010 sammenlignet med Produsentregisteret (Fra søknad om produksjonstillegg 31.7.2009). Prosent.</i>	5
<i>Tabell 2: Fordeling på produksjoner, Trendundersøkelsen 2010 sammenlignet med SSBs jordbruksstatistikk (SSB, 2010). Prosent.</i>	6
<i>Tabell 3. Kjønn. Prosent. N (1464)</i>	9
<i>Tabell 4. Fødselsår. Prosent. N (1547)</i>	9
<i>Tabell 5. Sivilstand. Prosent. N (1576)</i>	9
<i>Tabell 6. Har din ektefelle/samboer barn fra tidligere forhold? Prosent. N (1281)</i>	9
<i>Tabell 7. Har du og din ektefelle eller samboer skrevet en egen ektepakt eller samboeravtale? Prosent. N (1256)</i>	10
<i>Tabell 8. Har du barn? Prosent. N (1544)</i>	10
<i>Tabell 9. Vil du anbefale noen av barna å ta over bruket etter deg? Prosent. N (1341)</i>	10
<i>Tabell 10. Antall barn under 18 år i husstanden. Prosent. N (1054)</i>	10
<i>Tabell 11. Antall barn over 18 år i hussstanden. Prosent. N (817)</i>	11
<i>Tabell 12. Høyeste fullførte utdanning. Prosent. N (1576)</i>	11
<i>Tabell 13. Fullført formell landbruksfaglig utdanning på videregående skole, høgskole, universitet eller tilsvarende nivå. Prosent. N (1558)</i>	11
<i>Tabell 14. Oppvekststed. Prosent. N (1576)</i>	11
<i>Tabell 15. Medlemskap i faglag. Prosent. N (1496)</i>	12
<i>Tabell 16. Yrkesidentitet. Prosent. N (1551)</i>	12
<i>Tabell 17. Betydning for at man er gårdbruker: Landbruksinteresse. Prosent. N (1538)</i>	12
<i>Tabell 18. Betydning for at man er gårdbruker: Ønske om å være selvstendig</i>	12
<i>Tabell 19. Betydning for at man er gårdbruker: Interesse for et liv på bygda</i>	13
<i>Tabell 20. Betydning for at man er gårdbruker: Føler det som plikt å drive gården videre. Prosent. N (1526)</i>	13
<i>Tabell 21. Betydning for at man er gårdbruker: At gårdsdriften gir gode inntektsmuligheter. Prosent. N (1484)</i>	13
<i>Tabell 22. Betydning for at man er gårdbruker: Hadde ikke andre jobbmuligheter da jeg tok over gården. Prosent. N (1498)</i>	13
<i>Tabell 23. Betydning for at man er gårdbruker: Har ikke andre jobbmuligheter i dag</i>	14
<i>Tabell 24. Betydning for at man er gårdbruker: Ektefelle/samboer har ønske om å drive gård. Prosent. N (1446)</i>	14
<i>Tabell 25. Betydning for at man er gårdbruker: Bidra med noe positivt til samfunnet. Prosent. N (1497)</i>	14
<i>Tabell 26. Betydning for at man er gårdbruker: Gårdsdriften gir en god ramme for egne barns oppvekstmiljø. Prosent. N (1485)</i>	14
<i>Tabell 27. Overtakelse av hovedansvaret for driften. Prosent. N (1556)</i>	15
<i>Tabell 28. Odelsrett til bruket. Prosent. N (1566)</i>	15
<i>Tabell 29. Del av samdrift. Prosent. N (1548)</i>	15
<i>Tabell 30. Omfanget av samarbeid med andre gårdsbruk om arbeidsoppgaver i tilknytning til driften (de som ikke er en del av en melkesamdrift). Prosent. N (1366)</i>	15
<i>Tabell 31. Standarden på driftsbygningene. Prosent. N (1566)</i>	16
<i>Tabell 32. Standarden på maskinparken. Prosent. N (1563)</i>	16
<i>Tabell 33. Eiendomsforhold til bruket. Prosent. N (1561)</i>	16
<i>Tabell 35. Planer om omlegging til økologisk drift. Prosent. N (1462)</i>	16
<i>Tabell 37. Forventet økonomisk retning på resultatet fra gårdsdrifta de neste fem årene. Prosent. N (1559)</i>	17
<i>Tabell 39. Antatte endringer i maskin- og redskapsparken de neste fem årene</i>	17
<i>Tabell 40. Antatte endringer i arealet dyrka mark de neste fem årene. Prosent. N (1565)</i>	18
<i>Tabell 41. Hvordan øke arealet dyrka mark de neste fem årene. Prosent. N (349)</i>	18
<i>Tabell 42. Endringer i avvirkningen i skogen de neste fem årene. Prosent. N (1554)</i>	18
<i>Tabell 43. Sannsynligheten for at det vil skje endringer i brukets produksjonstyper (oppstart/nedlegging av husdyr-/planteproduksjon) neste fem årene. Prosent. N (1561)</i>	18
<i>Tabell 44. Hvilke endringer i produksjoner vil mest sannsynlig skje de neste fem årene. Prosent. N (320)</i>	19
<i>Tabell 45. I hvilken grad man får dekket behovet for faglig oppdatering som næringsutøver. Prosent. N (1568)</i>	19
<i>Tabell 47. Viktigste produksjonen på gårdsbruket. Prosent. N (1562)</i>	19
<i>Tabell 48. Sannsynlige utviklingstrekk på bruket de neste fem årene. Prosent. N (1530)</i>	20
<i>Tabell 49. Sannsynlige utviklingstrekk for gårdsbruket om 20 år. Prosent. N (1555)</i>	20
<i>Tabell 50. Enighet i påstanden "jeg opplever at jeg har nok ferie- og fridager"</i>	20

Trender i norsk landbruk 2010. Frekvensrapport

Tabell 51. Enighet i påstanden "jeg skulle gjerne holdt bedre kontakt med familie og venner". Prosent. N (1533).....	21
Tabell 52. Enighet i påstanden "jeg skulle gjerne hatt flere fortrolige venner".....	21
Tabell 53. Enighet i påstanden "jeg føler meg ofte ensom som gårdbruker".....	21
Tabell 54. Enighet i påstanden "stort sett er det slik at alle kjenner alle". Prosent. N (1566).....	21
Tabell 55. Enighet i påstanden "det er for mye sladder". Prosent. N (1547).....	22
Tabell 56. Enighet i påstanden "det er god dugnadsånd". Prosent. N (1537).....	22
Tabell 57. Enighet i påstanden "andre reagerer negativt hvis man skiller seg ut".....	22
Tabell 58. Enighet i påstanden "folk bryr seg på en positiv måte".....	22
Tabell 59. Enighet i påstanden "nye ideer og forslag blir tatt i mot med åpenhet".....	23
Tabell 60. Enighet i påstanden "innflyttere har vanskelig for å bli inkludert i lokalmiljøet". Prosent. N (1552).....	23
Tabell 61. Enighet i påstanden "det er trygt og godt å bo på bygda".....	23
Tabell 63. Enighet i påstanden "jeg bruker ofte kulturtilbudene som finnes i byene". Prosent. N (1551).....	24
Tabell 64. Enighet i påstanden "jeg foretrekker å feriere ute i naturen fremfor byferie". Prosent. N (1550).....	24
Tabell 65. Enighet i påstanden "folk som bor på bygda har et bedre liv enn de som bor i byene". Prosent. N (1561).....	24
Tabell 66. Enighet i påstanden "byfolk er mer tolerante enn bygdefolk".....	24
Tabell 67. Enighet i påstanden "det er enklere å skape sitt eget liv i byen". Prosent. N (1549).....	25
Tabell 68. Enighet i påstanden "byfolk har et fremmed forhold til naturen".....	25
Tabell 70. Bøndernes vurdering av sin helse akkurat nå. Prosent. N (1547).....	25
Tabell 71. Syn på den økonomiske utviklingen i egen husstand de siste fem årene. Prosent. N (1558).....	26
Tabell 72. Antatt økonomisk utvikling i egen husstand de neste fem årene.	26
Tabell 73. Vanskeligheter med å klare de løpende utgifter til mat, transport, bolig og lignende i løpet av siste år. Prosent. N (1563).....	26
Tabell 74. Husstandens muligheter til å spare penger. Prosent. N (1558).....	26
Tabell 75. Husstandens samlede netto næringsinntekt fra jord- og skogbruket i 2009. Prosent. N (1521).....	27
Tabell 76. Husstandens samlede nettoinntekt i 2009. Prosent. N (1519).....	27
Tabell 77. Andelen av husstandens samlede inntekter som kommer fra gårdsdriften i 2009. Prosent. N (1525).....	27
Tabell 78. Enighet i påstanden "gårdbrukere tjener for lite i forhold til andre yrkesgrupper". Prosent. N (1558).....	28
Tabell 79. Enighet i påstanden "heltidsgårdbrukere bør prioriteres inntektsmessig i årene framover". Prosent. N (1555).....	28
Tabell 80. Enighet i påstanden "inntektene varierer for mye mellom ulike produksjonstyper". Prosent. N (1523).....	28
Tabell 82. Enighet i påstanden "gårdsdrift er en livsstil mer enn et yrke".	29
Tabell 83. Enighet i påstanden "jeg ser på meg selv som en småbedriftsleder".	29
Tabell 84. Enighet i påstanden "jeg er stolt av å være bonder".	29
Tabell 85. Syn på i hvilken grad gårdbrukeryrket jevnt over verdsettes av ulike grupper. Skala fra 1 (svært lavt verdsatt) til 5 (svært høyt verdsatt). Prosent og gjennomsnittsverdier.	29
Tabell 86. Syn på i hvilken grad det norske landbruket bør prioritere ulike oppgaver. Prosent.	30
Tabell 87. Andelen som tror at noen i familien(slekta) kommer til å ta over gården.....	30
Tabell 88. For de som tror at noen i familien vil overta: Når tror man overtakelsen vil skje.	30
Tabell 89. Syn på hva som er den mest avgjørende faktoren for at ingen vil ta over og frotsette gårdsdriften. Prosent. N (362).....	31
Tabell 90. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for samdrift". Prosent. N (1546).....	31
Tabell 91. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for aksjeselskap som eierform". Prosent. N (1521).....	31
Tabell 92. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for maskinsamarbeid". Prosent. N (1515).....	31
Tabell 93. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for tilleggsnæringer". Prosent. N (1529).....	32
Tabell 94. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for tilleggsproduksjon". Prosent. N (1530).....	32
Tabell 95. Enighet i påstanden "på grunn av landbrukspolitikken som føres, vil mange kvie seg for å ta over gårdsbruk i årene fremover". Prosent. N (1563).....	32
Tabell 96. Enighet i påstanden "det er for mange offentlige reguleringer i landbruket". Prosent. N (1557).....	32
Tabell 97. Enighet i påstanden "alt i alt synes jeg at jeg får god hjelp fra landbruks-forvaltningen ". Prosent. N (1557).....	33

Trender i norsk landbruk 2010. Frekvensrapport

Tabell 99. Enighet i påstanden "bo- og driveplikten bør opprettholdes slik som den er i dag". Prosent. N (1556).....	33
Tabell 100. Enighet i påstanden "det er for lite markedstilpasning i norsk landbruks-produksjon". Prosent. N (1543).....	33
Tabell 101. Enighet i påstanden "myndighetene bør oppfordre flere jenter til å ta over gårdsbruk". Prosent. N (1542).....	34
Tabell 102. Enighet i påstanden "slik som det er i dag, er det enklere for gutter enn jenter å.....	34
Tabell 103. Enighet i påstanden "dyrene på økologiske gårder har det bedre enn dyr på.....	34
Tabell 104. Enighet i påstanden "mat som er produsert økologisk, er ikke i vesentlig grad.....	34
Tabell 105. Enighet i påstanden "å produsere maten økologisk er bedre for miljøet enn.....	35
Tabell 106. Enighet i påstanden "det konvensjonelle landbruket i Norge er økologisk nok". Prosent. N (1556).	35
Tabell 107. Enighet i påstanden "det norske landbruket er i det store og hele miljøvennlig". Prosent. N (1562)	35
Tabell 108. Enighet i påstanden "det nåværende husdyrholdet foregår på en tilfredsstillende.....	35
Tabell 110. Enighet i påstanden "det er liten grunn til å bekymre seg over om mat produsert i Norge er farlig å spise". Prosent. N (1564).....	36
Tabell 111. Enighet i påstanden "bøndene kan best fremme sine interesser ved å stå sammen i samvirkeorganisasjoner". Prosent. N (1560).....	36
Tabell 112. Enighet i påstanden "jeg er villig til å få en lavere produktpris hvis det bidrar til å opprettholde landbruksproduksjon i hele landet ". Prosent. N (1557).....	36
Tabell 113. Enighet i påstanden "medlemsdemokratiet hindrer samvirkeorganisasjonene i å.....	37
Tabell 114. Enighet i påstanden "samvirkeprinsippene blir ikke ivaretatt dersom selskapene.....	37
Tabell 115. Enighet i påstanden "samvirket trenger konkurranse fra flere private aktører". Prosent. N (1545).	37
Tabell 116. Enighet i påstanden "med dagens utvikling blir samvirkeorganisasjonene avlegse". Prosent. N (1543).....	37
Tabell 118. Syn på i hvilken grad ulike faktorer vil ha negativ eller positiv virkning på norsk landbruk. Fordeling på de enkelte svaralternativene. Prosent.....	38
Tabell 119. Respondentens arbeid i gårdsdriften 2009. Prosent. N (1536).....	39
Tabell 120. Ektefelle/partners arbeid i gårdsdriften 2009. Prosent. N (1164).....	39
Tabell 121. Mengden arbeidsinnsats fra andre i familien i 2009. Prosent. N (943).....	39
Tabell 122. Avløser/annen innleid hjelp arbeid i gårdsdriften 2009. Prosent. N (1049).....	39
Tabell 123. Respondentens lønnsarbeid utenom gårdsdriften 2009. Prosent. N (1519).....	40
Tabell 124. Ektefelle/samboers lønnsarbeid utenom gårdsdriften 2009. Prosent. N (1216).....	40
Tabell 125. Størrelse på produktivt jordbruksareal som eies av bruket. Prosent. N (1564).....	40
Tabell 126. Størrelse på produktivt jordbruksareal som drives av bruket. Prosent. N (1552).....	40
Tabell 127. Størrelse på produktivt skogsareal som eies av bruket. Prosent. N (1496).....	41
Tabell 128. Alle produksjoner som man driver med på gårdsbruket, også de som har mindre omfang. Prosent. N (1567).....	41
Tabell 129. Melkekvote. Prosent. N (500).....	41
Tabell 130. Planer om å kjøpe eller selge melkekvote i løpet av de neste to årene. Prosent. N (495).....	42
Tabell 131. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	42
Tabell 132. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	42
Tabell 133. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	42
Tabell 134. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	43
Tabell 135. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	43
Tabell 137. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	43
Tabell 138. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	44
Tabell 139. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	44
Tabell 140. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	44
Tabell 141. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	44
Tabell 142. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	45
Tabell 143. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	45
Tabell 144. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	45
Tabell 146. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	46
Tabell 147. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	46
Tabell 148. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser.....	46
Tabell 150. Oppstartsår leiekjøring, slått, brøyting, strøing o.l. Prosent. N (336).....	47
Tabell 151. Oppstartsår vedproduksjon, biobrensel o.l. Prosent. N (211).....	47
Tabell 152. Oppstartsår gårdssag. Prosent. N (40).....	47
Tabell 153. Oppstartsår utleie av lokaler, lagerhold o.l. Prosent. N (114).....	47
Tabell 154. Bygningsarbeid. Prosent. N (49).....	48

<i>Tabell 155. Oppstartsår husdyravløsning. Prosent. N (21)</i>	48
<i>Tabell 156. Oppstartsår fiskeri, havbruk og/eller oppdrett. Prosent. N (10).....</i>	48
<i>Tabell 157. Oppstartsår gårdsmat (foredling og/eller salg). Prosent. N (41)</i>	48
<i>Tabell 158. Oppstartsår utleie av jakt- og/eller fiskerettigheter. Prosent. N (165)</i>	48
<i>Tabell 159. Oppstartsår overnatting på eller ved gården. Prosent. N (67)</i>	49
<i>Tabell 160. Oppstartsår servering på eller ved gården. Prosent. N (18).....</i>	49
<i>Tabell 161. Oppstartsår opplevelsestilbud, guiding o.l. (reiseliv). Prosent. N (38).....</i>	49
<i>Tabell 162. Oppstartsår bygdeservice. Prosent. N (26).....</i>	49
<i>Tabell 163. Oppstartsår helse- og omsorg, avlastning. Prosent. N (30).....</i>	49
<i>Tabell 164. Oppstartsår barnehage/skolerelaterte tjenester. Prosent. N (27).....</i>	50
<i>Tabell 165. Oppstartsår rådgivning, regnskap, konsulenttjenester. Prosent. N (29).....</i>	50
<i>Tabell 166. Kurs, seminar og konferanse. Prosent. N (13).....</i>	50
<i>Tabell 167. Oppstartsår annet. Prosent. N (9).....</i>	50
<i>Tabell 168. Den samlede omsetningen på denne næringsvirksomheten (tabell 131 til og med 149). Prosent. N (1584).....</i>	51
<i>Tabell 169. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Lokal kultur/lokale nettvert. Prosent. N (943).....</i>	51
<i>Tabell 170. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Ønske om å skape/få til noe. Prosent. N (954)</i>	51
<i>Tabell 171. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Hadde tilgjengelige ressurser på bruket.....</i>	51
<i>Tabell 172. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Lå spesielt til rette i distriktet her.....</i>	52
<i>Tabell 173. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Ønske om å møte nye folk/jobbe med mennesker. Prosent. N (933).....</i>	52
<i>Tabell 174. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Hadde behov for ekstra inntekter. Prosent. N (960).....</i>	52
<i>Tabell 175. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Å skape en mulighet for å bli boende på bruket.....</i>	52
<i>Tabell 176. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Ønske om å skape en arbeidsplass for ektefelle/samboer.....</i>	53
<i>Tabell 177. Betydningen av inntekten som kommer fra eventuell annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Prosent. N (1406)</i>	53
<i>Tabell 178. Hvor stor vil man anta omfanget av annen næringsvirksomhet vil være i fremtiden på bruket, sammenlignet med tradisjonell jord- og skogbruk. Prosent. N (1443)</i>	53
<i>Tabell 179. Partipreferanse hvis det hadde vært valg i dag. Prosent. N (1534).....</i>	54
<i>Tabell 180. EU-standpunkt. Prosent. N (1551).....</i>	54
<i>Tabell 181. EØS-standpunkt. Prosent. N (1488).....</i>	54
<i>Tabell 182. WTO-standpunkt. Prosent. N (1488).....</i>	54

1. Undersøkelsens formål og profil

Trender i norsk landbruk (Trendundersøkelsen) er en spørreundersøkelse blant norske gårdbrukere som gjennomføres av Norsk senter for bygdeforskning (Bygdeforskning). Undersøkelsen repliseres hvert annet år, slik at man på sikt får etablert en database som gir informasjon om utviklingen innen landbruket over tid. Årets undersøkelse er den femte i rekken¹.

Formålet med undersøkelsen er tredelt. For det første ønsker vi å bidra til den generelle kunnskapsproduksjonen om norsk landbruk. Landbruket er generelt sett godt kartlagt statistisk som næring, men likevel er det fortsatt en rekke felt der man mangler gode data sett fra et forskningsmessig ståsted. Dette gjelder spesielt i forhold til ulike sosiokulturelle forhold innen landbruket. Det må understrekes at i forhold til eksisterende statistikkproduksjon om det norske landbruket, blant annet det som blir gjort i Statistisk Sentralbyrå (SSB) og Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF), er Trendundersøkelsen supplerende. I den grad likelydende tema er dekket opp i Trendundersøkelsen og andre institusjoners undersøkelser, skyldes dette enten behovet for hyppigere tidsserier eller et ønske om metodisk validering av enkeltspørsmål.

For det andre utgjør datamaterialet fra denne undersøkelse og sammen med tidligere Trendundersøkelser, en betydelig og viktig database om landbruket innenfor prioriterte forskningsområder ved Bygdeforskning. En slik database vil ligge til grunn for det løpende forskningsarbeidet ved senteret, samt bidra til å identifisere nye problemstillinger innen landbruskforskningen.

For det tredje vil databasen fra Trendundersøkelsen gi et godt kunnskapsbasert utgangspunkt for Bygdeforsknings bidrag til den løpende, offentlige landbruksdebatten.

1.1. Undersøkelsens profil

Vi har lagt vekt på å rendyrke spesielt tre innfallsvinkler som tidligere bare i mindre grad er dekket opp av andre statistikkprodusenter.

- 1) Sosiokulturelle sider ved landbruket. De mer rendyrkede økonomiske og strukturelle aspektene ved landbruket og levekårs situasjonen for landbruksbefolkningen, synes allerede å være godt dekket opp i den eksisterende statistikkproduksjonen.
- 2) Nåtid og framtid. Vi vektlegger å få kunnskap om den nåværende situasjonen og om hvordan bønder tenker om framtida med hensyn til om det finnes konkrete investeringsplaner eller ikke for eksempel, og hvilken retning de tror utviklingen i landbruket vil ta blant annet.
- 3) Vi har også valgt å prioritere en subjektiv innfallsvinkel. Det betyr at det er hva bøndene selv mener, tenker og planlegger som utgjør datamaterialet. Dette kan så

¹ Undersøkelsen er gjennomført med ekstrautvalg i Oslo og Akershus, Rogaland, Oppland, Hedmark, og Sør- og Nord-Trøndelag. Resultater fra disse utvalgene er presentert i egne publikasjoner.

kobles sammen med mer objektive forhold som produksjonstype, størrelse på bruket osv.

Fire innfallsvinkler

Grovt sett består undersøkelsen av seks hovedtema, som vi skjematisk kan sette opp som nedenfor.

1. Hvordan vurderer bøndene dagens situasjon på gårdsbruket og innen landbruket generelt?
 - a. generelt om pessimisme/optimisme innen landbruket
 - b. hva er problemfeltene i landbrukshverdagen?
 - c. hvordan organiserer man gårdsdriften?
 - d. hvordan er forholdet til andre aktører innen landbruket?

2. Hvordan vurderer bøndene den fremtidige utviklingen på gårdsbruket/innen landbruket?
 - hvordan vil man endre gårdsdriften?
 - hvilke tilpasningsstrategier velger landbruksfamilien?
 - hvilke endringer forventes i forhold til rammevilkår?
 - hva blir anset som ønsket utvikling i forhold til landbrukspolitikken?

Beskrivelse av dagens bønder i forhold til yrkesidentitet og yrkesliv, oppvekst og holdninger til ulike forhold.

Bakgrunnsvariabler (kjønn, alder, sivilstatus/barn, utdanning, overtakelsesår, inntekt, produksjonsformer, arbeidsinnsats og partipreferanser).

Annen næringsaktivitet og tjenesteyting (typer, omfang og betydning av ulike typer av næringsaktivitet ved siden av gårdsdrifta).

Andre spørsmål (for eksempel medlemskap i faglagene).

2. Metode

Vi skal kort gjøre rede for de viktigste metodiske forholdene knyttet til etableringen av undersøkelsen.

Målgruppen for undersøkelsen er norske gårdbrukere. Denne gruppen (populasjonen) blir i Trendundersøkelsen definert som alle personer i Norge som er hoveddrivere på et gårdsbruk med et dyrka areal på minst 5 daa. En slik definisjon av populasjonen samsvarer med spørreundersøkelsen gjennomført av SSB, Levekårsundersøkelsen blant landbruksbefolkningen 2002 (Vågane, 2002), med ett unntak. For gårdsbruk med dyrket areal mellom 5 og 20 daa, er det kun de med husdyrproduksjon som blir definert inn i populasjonen. Dette innebærer at Trendundersøkelsen har valgt en bredere definisjon av landbruksbefolkningen sammenlignet med SSB, fordi vi inkluderer alle gårdbrukere med minst 5 daa uavhengig av om de har husdyrproduksjon eller ikke. Årsaken til at vi gjør det slik, skyldes at vi mener det vil gi et mer korrekt bilde av landbruksbefolkningen. Vi vet at det finnes bønder med mindre enn 20 daa som ikke driver med husdyrproduksjon. Derfor er det viktig at også denne gruppen er representert når målsettingen ved en stor spørreundersøkelse er å gi et representativt bilde av den norske landbruksbefolkningen.

Denne definisjonen på landbruksbefolkningen, medfører også at bruk som drives av andre enn personer utelates. Undersøkelsen vil derfor ikke dekke landbruket i sin helhet, i den forstand at den ikke omfatter alle (både personer og organisasjoner) som dyrker mark eller driver med husdyrproduksjon.

Ennå er det likevel få bruk som ikke drives av personer². At organisasjoner utelates fra undersøkelsen, er derfor ikke problematisk for undersøkelsen, og utvalget gir et dekkende bilde av norsk landbruk i sin helhet tross denne avgrensningen. På lignende måte er heller ikke samdrifter med som egne enheter i undersøkelsen. Derimot er deltakere i samdrifter som har egen produksjonstilskudd til eget bruk, med i utvalget på lik linje med alle andre. Per. 27.11.2009 var det 1 837 registrerte samdrifter i Produsentregisteret, og disse utgjør slik sett fortsatt en mindre del av landbruket.

Når det gjelder alder og kjønn, er det ikke gjort bestemte avgrensninger. Det har blitt vurdert å sette en nedre og/eller øvre aldersgrense, men basert på vår definisjon av populasjonen, er det rimelig at det uansett vil skje en viss avgrensning med hensyn til alder. Vi mener det er sjelden at de yngre enn 18 år og eldre enn 70 år vil drive med gård som hovedsyssel. Videre vil undersøkelsen ha en sterk overvekt av mannlige informanter, ettersom den store majoriteten av registrerte hovedbrukere er menn. I spørreskjemaet blir det spurt om både alder og kjønn. Det innebærer at man i eventuelle senere analyser har muligheter for å undersøke betydningen av disse faktorene. Til slutt er spørreskjemaet sendt til de som står oppført som registrerte hovedbrukere. Likevel kan andre personer i familien, for eksempel partner, foreldre eller barn, være den personen som utfører mesteparten av arbeidet og derfor kan sies å være like mye gårdbrukere som personen som i utgangspunktet er inkludert i populasjonen. Mot-taker blir bedt om å gi spørreskjemaet over til andre, hvis det er noen av disse som i praksis utfører mesteparten av arbeidet på gården. Utover en slik oppfordring, er dette problemet vanskelig å løse i praksis.

² Per 15. desember 2009 var det 5 051 av de 50 608 registrerte landbruskforetakene i Produsentregisteret registrert som annet enn enkeltmannsforetak.

2.1 Trekking av utvalg

Utvalget for Trendundersøkelsen 2010 er trukket fra Produsentregisteret, som i dette henseende er samsvarende med Landbruksregisteret. Dette er et register over alle registrerte landbruksforetak

- som driver landbruksdrift og som søker om produksjonstilskudd til et gårdsbruk
- eller som registreres gjennom et av de andre tilknyttede registrene, for eksempel i forbindelse med omsetning av jordbruksprodukter

I praksis betyr dette at så godt som alle aktuelle gårdsbruk er registrerte i Produsentregisteret. Per 15. desember 2009 var det registrert 50 608 landbruksforetak. En del av disse brukene lukes ut på grunn hva som blir definert som populasjonen i denne undersøkelsen:

- 966 bruk er mindre enn 5 daa
- 1 837 samdrifter (per 27.11.2009)
- 5 051 bruk som ikke er registrert som enkeltpersonforetak

Populasjonsstørrelsen ble da på 45 346.

I alt ble det trukket ut 3 200 navn. Det viste seg at noen av disse hadde avsluttet driften, og således ikke hørte til i populasjonen. Det var også en håndfull personer som av andre årsaker ikke skulle vært inkludert, blant annet døde personer. Det endelige bruttoutvalget ble 3 163.

2.2 Praktisk gjennomføring

Analyseinstituttet Sentio AS stod for den praktiske gjennomføringen av datainnsamlingen. Spørreskjemaet ble sendt ut i midten av januar, med puring i slutten av februar. Spørreskjemaene ble automatisk skannet, med påfølgende manuell kvalitetssikring.

2.3 Utforming av spørsmålene

Spørsmålene i spørreskjemaet er utarbeidet av Bygdeforskning, og bygger opp spørreskjemaene fra 2002, 2004, 2006 og 2008. Spørreskjemaet fra 2002 dro i noen grad nytte av spørsmålsformuleringer brukt i andre undersøkelser, både her ved Bygdeforskning og ved andre forskningsinstitusjoner. Det at man på nasjonalt nivå har et datamaterialet for flere år med stort sett likelydende spørsmål, gjør det mulig å si noe om utviklingsstrek i landbruksbefolkningen. I tillegg har det i hver undersøkelse vært med spørsmål som ikke har blitt gjentatt, men som var satt inn for å belyse tema innenfor landbruket som på det tidspunktet ble ansett som interessante.

2.4 Frafall og svarprosent

Av utvalget på 3 163 personer, ble 1 584 spørreskjema returnert. Det gir en svarprosent på 50,1. Dette anser vi som en tilfredsstillende høy svarprosent.

Det sentrale spørsmålet er likevel i hvilken grad frafallet er systematisk. Det betyr at man må spørre seg om det er spesielle grupper innen landbruket som har latt være å besvare skjemaet, eller om frafallet er jevnt fordelt. I det følgende skal vi vurdere dette spørsmålet ut fra resultatene i Trendundersøkelsen 2010 for noen sentrale variabler.

Kjønn: I SSB sin oversikt over strukturen i landbruket 2009, utgjør kvinneandelen blant personlige brukere 14,3 % av landbruket (SSB, 2010). I Trendundersøkelsen for 2010 er kvinneandelen på desimalen 14.3 %.

Alder: Gjennomsnittsladeren for alle personlige brukere hos SSB er 50 år. I vårt nettutvalg, er gjennomsnittsalderen 52 år, altså en ubetydelig forskjell.

Geografi: I tabell 1 viser vi hvordan den fylkesvise fordelingen er i henholdsvis Produsentregisteret og i vårt nettutvalg. Avvikene er, som vi ser i tabell 1, svært små. Det største avviket finner vi i Rogaland hvor utvalget er 1,4 prosentpoeng høyere enn i populasjonen.

Tabell 1: Fylkesvis fordeling av informantene i Trendundersøkelsen 2010 sammenlignet med Produsentregisteret (Fra søknad om produksjonstillegg 31.7.2009). Prosent.

	Trendundersøkelsen 2010	Produsentregisteret
Østfold	5,7	5,3
Akershus	4,8	5,1
Oslo	-	-
Hedmark	8,4	8,1
Oppland	10,5	11,2
Buskerud	5,0	5,1
Vestfold	3,8	3,4
Telemark	3,9	3,5
Aust-Agder	1,3	1,5
Vest-Agder	2,1	2,5
Rogaland	8,7	10,1
Hordaland	8,8	7,0
Sogn og Fjordane	7,1	7,1
Møre og Romsdal	5,9	6,6
Sør-Trøndelag	6,9	6,9
Nord-Trøndelag	7,8	7,7
Nordland	6,4	5,5
Troms	2,4	2,5
Finnmark	0,7	0,8
Sum	100	100

Produksjon: I grove trekk tilsvarende produksjonen til brukene som deltar i undersøkelsen til den samlede produksjonen innen norsk landbruk. I tabell 2 gir vi noen eksempler på dette. Vi se av tabellen at andelen som driver med melkeproduksjon og med storfe er noe høyere enn det vi finner i landbruksbefolkningen.

Tabell 2: Fordeling på produksjoner, Trendundersøkelsen 2010 sammenlignet med SSBs jordbruksstatistikk (SSB, 2010). Prosent.

	Trendundersøkelsen 2010	SSB 2009
Bruk med korn	33,3	30,5
Bruk med sau	34,3	33,0
Bruk med storfe	41,9	34,4
Bruk med melkeproduksjon	31,6	21,7

På bakgrunn av denne gjennomgangen, er det rimelig å hevde at Trendundersøkelsen 2010 gir et representativt bilde av norske bønder, slik som denne gruppen i denne undersøkelsen er definert.

3. Forskjeller mellom undersøkelsene

Utvalget i Trendundersøkelsene gjennomført i 2002, 2004, 2006 og 2008 er direkte sammenlignbare. Årsaken er det er blitt valgt samme definisjon av populasjonen i alle de fire undersøkelsene. Det vil si bønder som er hoveddrivere på et gårdsbruk med et dyrka areal på minst 5 daa.

Når det gjelder selve spørreskjemaet, er det gjort noen endringer. Noen få spørsmål er utelatt, mens vi har lagt til et fåtall nye spørsmål. I tillegg er formuleringen på noen få spørsmål endret fordi vi oppdaget at de kunne være tvetydige eller noe upresise. De endringer som er gjort er likevel små, og vi etterstreber kontinuitet i spørreskjemaet slik at resultatene i størst mulig grad er sammenlignbare fra år til år. Hvis man ønsker å sammenligne resultatene over tid, vil det uansett være hensiktsmessig å undersøke om og eventuelt i hvilken grad spørsmålene som kan være aktuelle har vært gjenstand for endringer.

De endringer som er foretatt i spørreskjemaet, betyr at tabellnummereringen er noe ulik i denne rapporten i forhold til den tidligere rapporten. Tabellteksten er derimot den samme, og det skulle derfor være relativt enkelt for leserne å sammenligne resultatene fra de ulike undersøkelsene.

4. Frekvenstabeller

Nedenfor er hver enkelt variabel i undersøkelsen framstilt i frekvenstabeller som skal gi en oversiktlig framstilling for leseren. Fremdriften i presentasjonen følger for øvrig spørsmålsrekkefølgen i spørreskjemaet, som ligger vedlagt bak i denne rapporten.

Tabell 3. Kjønn. Prosent. N (1464)

	Prosent
Menn	86
Kvinner	14
Totalt	100

Tabell 4. Fødselsår. Prosent. N (1547)

	Prosent
Før 1930	0
1930-39	2
1940-49	23
1950-59	32
1960-1969	28
1970-1979	13
1980-1989	2
1990-	0
Totalt	100

Tabell 5. Sivilstand. Prosent. N (1576)

	Prosent
Gift	71
Samboende	12
Skilt/separert	5
Enke/enkemann	1
Enslig	11
Totalt	100

Spørsmål 3 i spørreskjemaet

Tabell 6. Har din ektefelle/samboer barn fra tidligere forhold? Prosent. N (1281)

	Prosent
Ja	13
Nei	87
Totalt	100

Spørsmål 4 i spørreskjemaet

Tabell 7. Har du og din ektefelle eller samboer skrevet en egen ektepakt eller samboeravtale? Prosent. N (1256)

	Prosent
Ja	10
Nei	81
Nei, men har planer om det	9
Totalt	100

Spørsmål 4b i spørreskjemaet

Tabell 8. Har du barn? Prosent. N (1544)

	Prosent
Nei	14
Barn med nåværende ektefelle/samboer	75
Barn fra tidligere forhold	15
Totalt	100

Spørsmål 5 i spørreskjemaet

Tabell 9. Vil du anbefale noen av barna å ta over bruket etter deg? Prosent. N (1341)

	Prosent
Ja	59
Nei	14
Vet ikke	27
Totalt	100

Spørsmål 6 i spørreskjemaet

Tabell 10. Antall barn under 18 år i husstanden. Prosent. N (1054)

	Prosent
Ingen	39
Ett barn	22
To barn	23
Tre barn	13
Fire barn	3
Fem eller flere barn	0
Totalt	100

Spørsmål 7 i spørreskjemaet

Tabell 11. Antall barn over 18 år i husstanden. Prosent. N (817)

	Prosent
Ingen	59
Ett barn	32
To barn	7
Tre barn	2
Fire eller flere barn	0
Totalt	100

Spørsmål 7 i spørreskjemaet

Tabell 12. Høyeste fullførte utdanning. Prosent. N (1576)

	Prosent
Grunnskole eller tilsvarende	16
Videregående skole, yrkes-/landbruksfag	50
Videregående skole, allmennfag/gymnas	10
Universitets-/høgskole inntil 4 år	15
Universitets-/høgskole over 4 år	9
Totalt	100

Spørsmål 8 i spørreskjemaet

Tabell 13. Fullført formell landbruksfaglig utdanning på videregående skole, høgskole, universitet eller tilsvarende nivå. Prosent. N (1558)

	Prosent
Nei, ingen landbruksfaglig utdanning	57
Ja, videregående skole	35
Ja, universitets-/høgskole	8
Totalt	100

Spørsmål 9 i spørreskjemaet

Tabell 14. Oppvekststed. Prosent. N (1576)

	Prosent
Har vokst opp på dette gårdsbruket	71
Har vokst opp på et gårdsbruk	14
Har vokst opp på bygda, men ikke på gård	10
Har bodd på bygda bare mindre deler av min oppvekst	1
Har ikke vokst opp på bygda	4
Totalt	100

Spørsmål 10 i spørreskjemaet

Tabell 15. Medlemsskap i faglag. Prosent. N (1496)

	Prosent
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	12
Norges Bondelag	63
Landbrukets HMS-tjeneste	27
Norsvin	5
Felleskjøpet	76
Nortura (egg/fjørfe)	6
Nortura (svin/storfe/lam)	55
Landkreditt	18

Spørsmål 11 i spørreskjemaet

Tabell 16. Yrkesidentitet. Prosent. N (1551)

	Prosent
Først og fremst yrkesidentitet som gårdbruker	55
Først og fremst yrkesidentitet gjennom annet yrke	39
Vet ikke	6
Totalt	100

Spørsmål 12 i spørreskjemaet

Tabell 17. Betydning for at man er gårdbruker: Landbruksinteresse. Prosent. N (1538)

	Prosent
Stor betydning	61
Noe betydning	33
Liten betydning	4
Ingen betydning	1
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 18. Betydning for at man er gårdbruker: Ønske om å være selvstendig. Prosent. N (1499)

	Prosent
Stor betydning	42
Noe betydning	38
Liten betydning	14
Ingen betydning	5
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 19. Betydning for at man er gårdbruker: Interesse for et liv på bygda.
Prosent. N (1485)

	Prosent
Stor betydning	50
Noe betydning	39
Liten betydning	8
Ingen betydning	3
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 20. Betydning for at man er gårdbruker: Føler det som plikt å drive gården videre.
Prosent. N (1526)

	Prosent
Stor betydning	27
Noe betydning	40
Liten betydning	19
Ingen betydning	14
Totalt	100

Sørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 21. Betydning for at man er gårdbruker: At gårdsdriften gir gode inntektsmuligheter.
Prosent. N (1484)

	Prosent
Stor betydning	11
Noe betydning	29
Liten betydning	36
Ingen betydning	24
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 22. Betydning for at man er gårdbruker: Hadde ikke andre jobbmuligheter da jeg tok
over gården. Prosent. N (1498)

	Prosent
Stor betydning	4
Noe betydning	8
Liten betydning	18
Ingen betydning	70
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 23. Betydning for at man er gårdbruker: Har ikke andre jobbmuligheter i dag.
Prosent. N (1478)

	Prosent
Stor betydning	6
Noe betydning	10
Liten betydning	15
Ingen betydning	69
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 24. Betydning for at man er gårdbruker: Ektefelle/samboer har ønske om å drive gård.
Prosent. N (1446)

	Prosent
Stor betydning	12
Noe betydning	18
Liten betydning	19
Ingen betydning	50
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 25. Betydning for at man er gårdbruker: Bidra med noe positivt til samfunnet.
Prosent. N (1497)

	Prosent
Stor betydning	24
Noe betydning	47
Liten betydning	16
Ingen betydning	13
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 26. Betydning for at man er gårdbruker: Gårdsdriften gir en god ramme for egne barns oppvekstmiljø. Prosent. N (1485)

	Prosent
Stor betydning	46
Noe betydning	38
Liten betydning	7
Ingen betydning	10
Totalt	100

Spørsmål 13 i spørreskjemaet

Tabell 27. Overtakelse av hovedansvaret for driften. Prosent. N (1556)

	Prosent
Før 1960	0
1960-69	3
1970-79	17
1980-89	29
1990-99	27
2000 eller senere	23
Totalt	100

Spørsmål 14 i spørreskjemaet

Tabell 28. Odelsrett til bruket. Prosent. N (1566)

	Prosent
Verken jeg eller ektefelle/samboer hadde odelsrett til det bruket vi driver	18
Jeg hadde odelsrett (var første odelsberettigede)	54
Jeg hadde odelsrett (men var ikke første odelsberettigede)	20
Min ektefelle/samboer hadde odelsrett (var første odelsberettigede)	5
Ja, min ektefelle/samboer hadde odelsrett (men var ikke førsteodelsberettigede)	3
Totalt	100

Spørsmål 15 i spørreskjemaet

Tabell 29. Del av samdrift. Prosent. N (1548)

	Prosent
Gården er en del av samdrift	8
Gården er ikke del av samdrift, men vi har konkrete planer om samdrift	1
Gården er ikke del av samdrift	91
Totalt	100

Spørsmål 16 i spørreskjemaet

Tabell 30. Omfanget av samarbeid med andre gårdsbruk om arbeidsoppgaver i tilknytning til driften (de som ikke er en del av en melkesamdrift). Prosent. N (1366)

	Prosent
Ofte	13
Av og til	53
Aldri/så å si aldri	34
Totalt	100

Spørsmål 17 i spørreskjemaet

Tabell 31. Standarden på driftsbygningene. Prosent. N (1566)

	Prosent
God	35
Middels	49
Dårlig	17
Totalt	100

Spørsmål 18 i spørreskjemaet

Tabell 32. Standarden på maskinparken. Prosent. N (1563)

	Prosent
God	37
Middels	52
Dårlig	11
Totalt	100

Spørsmål 19 i spørreskjemaet

Tabell 33. Eiendomsforhold til bruket. Prosent. N (1561)

	Prosent
Bruket eies av meg	55
Bruket eies av min ektefelle/samboer	3
Bruket eies av meg og min ektefelle/samboer i fellesskap	38
Forpakter/leier bruket	2
Driver bruket på vegne av eier i nærmeste familie	1
Totalt	100

Spørsmål 20 i spørreskjemaet

Tabell 34. Konvensjonell/økologisk produksjon. Prosent. N (1538)

	Prosent
Konvensjonell produksjon	93
Økologisk produksjon inkludert i Debio-ordningen	4
Begge deler/under omlegging	2
Totalt	100

Spørsmål 21 i spørreskjemaet

Tabell 35. Planer om omlegging til økologisk drift. Prosent. N (1462)

	Prosent
Ja, har planer om omlegging	1
Nei, ikke planer om omlegging	87
Vet ikke	11
Totalt	100

Spørsmål 22 i spørreskjemaet

Tabell 36. Endringer i det økonomiske resultatet fra gårdsdriften de siste fem år.
Prosent. N (1556)

	Prosent
Endret seg i positiv retning	24
Ingen endring	27
Endret seg i negativ retning	42
Vet ikke	6
Bruket har vært i drift i mindre enn fem år	1
Totalt	100

Spørsmål 23 i spørreskjemaet

Tabell 37. Forventet økonomisk retning på resultatet fra gårdsdriften de neste fem årene.
Prosent. N (1559)

	Prosent
Det vil endre seg i positiv retning	21
Ingen endring	26
Det vil endre seg i negativ retning	34
Vet ikke	19
Totalt	100

Spørsmål 24 i spørreskjemaet

Tabell 38. Graden av sannsynlighet for større investeringer i gårdens driftsbygninger de neste fem årene. Prosent. N (1565)

	Prosent
Svært sannsynlig	10
Ganske sannsynlig	16
Lite sannsynlig	54
Usannsynlig	19
Totalt	100

Spørsmål 25 i spørreskjemaet

Tabell 39. Antatte endringer i maskin- og redskapsparken de neste fem årene.
Prosent. N (1565)

	Prosent
Det vil skje en betydelig opprustning	2
Det vil skje en viss opprustning	24
Maskin-/redskapsparken vil bli holdt omtrent på dagens nivå	63
Det vil skje salg, utrangering eller nedsliting i et visst omfang	6
Det vil skje salg, utrangering eller nedsliting i et betydelig omfang	3
Vet ikke	2
Totalt	100

Spørsmål 26 i spørreskjemaet

Tabell 40. Antatte endringer i arealet dyrka mark de neste fem årene. Prosent. N (1565)

	Prosent
Ingen endring i arealet	50
Usikkert, vanskelig å si	26
Tar sikte på å redusere arealet dyrka mark	4
Tar sikte på å øke arealet dyrka mark	20
Annet	0
Totalt	100

Spørsmål 27 i spørreskjemaet

Tabell 41. Hvordan øke arealet dyrka mark de neste fem årene. Prosent. N (349)

	Prosent
Øke arealet dyrka mark ved nydyrking	45
Øke arealet dyrka mark ved å leie mer jord	73
Øke arealet dyrka mark ved å kjøpe ny jord	25
Totalt	349

Spørsmål 28 i spørreskjemaet

Tabell 42. Endringer i avvirkingen i skogen de neste fem årene. Prosent. N (1554)

	Prosent
Har ikke gårdsskog av betydning	37
Ingen endringer i avvirking	39
Har planer om å øke avvirkingen i gårdsskogbruket, men ikke på bekostning av annen landbruksproduksjon	13
Har planer om å øke avvirkingen i gårdsskogbruket på bekostning av annen landbruksproduksjon	1
Vil minske avvirkingen i gårdsskogbruket	2
Vet ikke	7
Totalt	100

Spørsmål 29 i spørreskjemaet

Tabell 43. Sannsynligheten for at det vil skje endringer i brukets produksjonstyper (oppstart/nedlegging av husdyr-/planteproduksjon) neste fem årene. Prosent. N (1561)

	Prosent
Svært sannsynlig	10
Ganske sannsynlig	11
Lite sannsynlig	60
Usannsynlig	19
Totalt	100

Spørsmål 30 i spørreskjemaet

Tabell 44. Hvilke endringer i produksjoner vil mest sannsynlig skje de neste fem årene. Prosent. N (320)

	Prosent
Ny husdyrproduksjon vil bli startet	27
Gammel husdyrproduksjon vil bli nedlagt	63
Ny planteproduksjon vil bli startet	13
Gammel planteproduksjon vil bli nedlagt	14
	100

Spørsmål 31 i spørreskjemaet

Tabell 45. I hvilken grad man får dekket behovet for faglig oppdatering som næringsutøver. Prosent. N (1568)

	Prosent
I stor grad	22
I noen grad	59
I liten grad	17
Ikke i det hele tatt	2
Totalt	100

Spørsmål 32 i spørreskjemaet

Tabell 46. Foretrukket situasjon om man kunne velge fritt uten å ta økonomiske hensyn. Prosent. N (1317)

	Prosent
Gårdsdrift på heltid	56
Deltidsarbeid ved siden av gårdsdriften	24
Heltidsarbeid ved siden av gårdsdriften	6
Heltidsarbeid uten gårdsdrift	7
Vet ikke	6
Totalt	100

Spørsmål 33 i spørreskjemaet

Tabell 47. Viktigste produksjonen på gårdsbruket. Prosent. N (1562)

	Prosent
Melkeproduksjon	29
Husdyrproduksjon	39
Kornproduksjon	20
Annen planteproduksjon inklusive frukt og grønnsaker	5
Skog	2
Annen produksjon	4
Totalt	100

Spørsmål 34 i spørreskjemaet

Tabell 48. Sannsynlige utviklingstrekk på bruket de neste fem årene. Prosent. N (1530)

	Prosent
Produksjonsøkning	34
Produksjonsnedgang	15
Kostnadsreduksjoner	23
Økt arbeidsinnsats på bruket	13
Kulturlandskapstiltak	16
(Videre-)utvikling av tilleggsnæring med utgangspunkt i gårdens ressurser	17
Videreforedling og/eller salg av gårdsprodukter	6
Jeg arbeider (mer) utenfor gården	20
Ektefelle/samboer arbeider (mer) utenfor gården	10
Jeg blir pensjonist	19
Legger ned gårdsdrifta, fortsatt bosatt på gården	14
Legger ned gårdsdrifta, flytter	2
Gårdsbruket blir fritidseiendom	2

Spørsmål 35 i spørreskjemaet. Det var mulig å krysse av for flere svaralternativ

Tabell 49. Sannsynlige utviklingstrekk for gårdsbruket om 20 år. Prosent. N (1555)

	Prosent
Gårdsbruket vil være drevet at dagens bruker	19
Gårdsbruket vil være drevet at barn eller slekt av dagens bruker	37
Gårdsbruket vil være forpaktet bort til andre	7
Gårdsbruket vil være nedlagt som selvstendig enhet	11
Gårdsbruket vil være solgt utenfor familien, men drevet som selvstendig enhet	3
Gårdsbruket vil være fritidseiendom	4
Annet	1
Vet ikke	18
Total	100

Spørsmål 36 i spørreskjemaet

Tabell 50. Enighet i påstanden "jeg opplever at jeg har nok ferie- og fridager". Prosent. N (1555)

	Prosent
Helt uenig	29
Delvis uenig	16
Både og	25
Delvis enig	16
Helt enig	14
Totalt	100

Spørsmål 37 i spørreskjemaet

Tabell 51. Enighet i påstanden "jeg skulle gjerne holdt bedre kontakt med familie og venner". Prosent. N (1533)

	Prosent
Helt uenig	15
Delvis uenig	18
Både og	33
Delvis enig	22
Helt enig	13
Totalt	100

Spørsmål 37 i spørreskjemaet

Tabell 52. Enighet i påstanden "jeg skulle gjerne hatt flere fortrolige venner". Prosent. N (1472)

	Prosent
Helt uenig	22
Delvis uenig	15
Både og	24
Delvis enig	18
Helt enig	22
Totalt	100

Spørsmål 37 i spørreskjemaet

Tabell 53. Enighet i påstanden "jeg føler meg ofte ensom som gårdbruker". Prosent. N (1530)

	Prosent
Helt uenig	15
Delvis uenig	12
Både og	23
Delvis enig	30
Helt enig	20
Totalt	100

Spørsmål 37 i spørreskjemaet

Tabell 54. Enighet i påstanden "stort sett er det slik at alle kjenner alle". Prosent. N (1566)

	Prosent
Helt uenig	5
Delvis uenig	6
Både og	16
Delvis enig	29
Helt enig	44
Totalt	100

Spørsmål 38 i spørreskjemaet

Tabell 55. Enighet i påstanden "det er for mye sladder". Prosent. N (1547)

	Prosent
Helt uenig	16
Delvis uenig	24
Både og	34
Delvis enig	16
Helt enig	10
Totalt	100

Spørsmål 38 i spørreskjemaet

Tabell 56. Enighet i påstanden "det er god dugnadsånd". Prosent. N (1537)

	Prosent
Helt uenig	5
Delvis uenig	13
Både og	36
Delvis enig	28
Helt enig	18
Totalt	100

Spørsmål 38 i spørreskjemaet

Tabell 57. Enighet i påstanden "andre reagerer negativt hvis man skiller seg ut". Prosent. N (1548)

	Prosent
Helt uenig	7
Delvis uenig	21
Både og	34
Delvis enig	27
Helt enig	11
Totalt	100

Spørsmål 38 i spørreskjemaet

Tabell 58. Enighet i påstanden "folk bryr seg på en positiv måte". Prosent. N (1547)

	Prosent
Helt uenig	3
Delvis uenig	7
Både og	37
Delvis enig	40
Helt enig	13
Totalt	100

Spørsmål 38 i spørreskjemaet

Tabell 59. Enighet i påstanden "nye ideer og forslag blir tatt i mot med åpenhet".
Prosent. N (1546)

	Prosent
Helt uenig	5
Delvis uenig	12
Både og	46
Delvis enig	30
Helt enig	6
Totalt	100

Spørsmål 38 i spørreskjemaet

Tabell 60. Enighet i påstanden "innflyttere har vanskelig for å bli inkludert i lokalmiljøet".
Prosent. N (1552)

	Prosent
Helt uenig	11
Delvis uenig	28
Både og	35
Delvis enig	19
Helt enig	7
Totalt	100

Spørsmål 38 i spørreskjemaet

Tabell 61. Enighet i påstanden "det er trygt og godt å bo på bygda".
Prosent. N (1572)

	Prosent
Helt uenig	1
Delvis uenig	2
Både og	8
Delvis enig	30
Helt enig	59
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 62. Enighet i påstanden "det er for mye støy og uro i byene". Prosent. N (1552)

	Prosent
Helt uenig	3
Delvis uenig	6
Både og	17
Delvis enig	27
Helt enig	48
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 63. Enighet i påstanden "jeg bruker ofte kulturtilbudene som finnes i byene".
Prosent. N (1551)

	Prosent
Helt uenig	30
Delvis uenig	23
Både og	28
Delvis enig	15
Helt enig	4
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 64. Enighet i påstanden "jeg foretrekker å feriere ute i naturen fremfor byferie".
Prosent. N (1550)

	Prosent
Helt uenig	6
Delvis uenig	9
Både og	34
Delvis enig	20
Helt enig	32
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 65. Enighet i påstanden "folk som bor på bygda har et bedre liv enn de som bor i byene". Prosent. N (1561)

	Prosent
Helt uenig	3
Delvis uenig	5
Både og	31
Delvis enig	29
Helt enig	32
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 66. Enighet i påstanden "byfolk er mer tolerante enn bygdefolk".
Prosent. N (1549)

	Prosent
Helt uenig	29
Delvis uenig	21
Både og	38
Delvis enig	9
Helt enig	3
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 67. Enighet i påstanden "det er enklere å skape sitt eget liv i byen". Prosent. N (1549)

	Prosent
Helt uenig	16
Delvis uenig	16
Både og	40
Delvis enig	21
Helt enig	8
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 68. Enighet i påstanden "byfolk har et fremmed forhold til naturen". Prosent. N (1554)

	Prosent
Helt uenig	3
Delvis uenig	13
Både og	40
Delvis enig	28
Helt enig	16
Totalt	100

Spørsmål 39 i spørreskjemaet

Tabell 69. Bøndernes tilfredshet med ni ulike levekårsfaktorer på en skala fra 1 (svært utilfreds) til 10 (svært tilfreds). Andel fornøyde, misfornøyde og gjennomsnittlig skåre.

	Fornøyde (verdi 8,9,10)	Misfornøyde (verdi 1,2,3)	Gjennom- Snitt	N
Boforholdene	75	3	8.20	1559
Egen helse	52	10	6.96	1561
Eget sosialt nettverk	48	7	6.95	1556
Landbruksfaglig miljø på bosted	29	14	6.04	1556
Arbeidsforhold /-miljø	31	9	6.28	1557
Tjeneste-/servicetilbud i lokalsamfunnet	37	10	6.40	1552
Økonomien i husholdningen	28	17	5.91	1554
Ferie og fritid	25	27	5.40	1558
Inntekt fra gårdsdrifta	5	56	3.53	1570
Dyreholdet (for de med husdyr)	64	3	7.73	1178
Arbeidssikkerheten på gården	58	3	7.53	1560

Spørsmål 40 i spørreskjemaet

Tabell 70. Bøndernes vurdering av sin helse akkurat nå. Prosent. N (1547)

	Prosent
Dårlig	2
Ikke helt god	20
God	51
Svært god	27
Totalt	100

Tabell 71. Syn på den økonomiske utviklingen i egen husstand de siste fem årene. Prosent. N (1558)

	Prosent
Endret seg i positiv retning	46
Ingen endring	31
Endret seg i negativ retning	20
Vet ikke	3
Totalt	100

Spørsmål 41 i spørreskjemaet

Tabell 72. Antatt økonomisk utvikling i egen husstand de neste fem årene. Prosent. N (1560)

	Prosent
Endre seg i positiv retning	31
Ingen endring	42
Endre seg i negativ retning	15
Vet ikke	13
Totalt	100

Spørsmål 42 i spørreskjemaet

Tabell 73. Vanskeligheter med å klare de løpende utgifter til mat, transport, bolig og lignende i løpet av siste år. Prosent. N (1563)

	Prosent
Ja, ofte	2
Ja, av og til	9
Ja, en sjelden gang	17
Nei, aldri	72
Totalt	100

Spørsmål 43 i spørreskjemaet

Tabell 74. Husstandens muligheter til å spare penger. Prosent. N (1558)

	Prosent
Ja	63
Nei, svært lite eller ingenting	37
Totalt	100

Spørsmål 44 i spørreskjemaet

Tabell 75. Husstandens samlede netto næringsinntekt fra jord- og skogbruket i 2009. Prosent. N (1521)

	Prosent
Ingen inntekt/negativ inntekt	8
1-49 999 kr	19
50 000-99 999 kr	17
100 000-149 999 kr	14
150 000-199 999 kr	13
200 000-299 999 kr	14
300 000-399 999 kr	9
Over 400 000 kr	6
Totalt	100

Spørsmål 45 i spørreskjemaet

Tabell 76. Husstandens samlede nettoinntekt i 2009. Prosent. N (1519)

	Prosent
Under 99 999 kr	3
100 000-199 999 kr	7
200 000-299 999 kr	13
300 000-399 999 kr	19
400 000-499 999 kr	17
500 000-599 999 kr	14
600 000-699 999 kr	9
Over 700 000 kr	17
Totalt	100

Spørsmål 46 i spørreskjemaet

Tabell 77. Andelen av husstandens samlede inntekter som kommer fra gårdsdriften i 2009. Prosent. N (1525)

	Prosent
0 prosent	8
1 til 25 prosent	43
25 til 50 prosent	21
50 til 75 prosent	14
75 til 99 prosent	8
100 prosent	6
Totalt	100

Spørsmål 47 i spørreskjemaet

Tabell 78. Enighet i påstanden "gårdbrukere tjener for lite i forhold til andre yrkesgrupper". Prosent. N (1558)

	Prosent
Helt uenig	1
Delvis uenig	2
Både og	5
Delvis enig	16
Helt enig	76
Totalt	100

Spørsmål 48 i spørreskjemaet

Tabell 79. Enighet i påstanden "heltidsgårdbrukere bør prioriteres inntektsmessig i årene framover". Prosent. N (1555)

	Prosent
Helt uenig	10
Delvis uenig	9
Både og	14
Delvis enig	21
Helt enig	46
Totalt	100

Spørsmål 48 i spørreskjemaet

Tabell 80. Enighet i påstanden "inntektene varierer for mye mellom ulike produksjonstyper". Prosent. N (1523)

	Prosent
Helt uenig	1
Delvis uenig	5
Både og	37
Delvis enig	37
Helt enig	19
Totalt	100

Spørsmål 48 i spørreskjemaet

Tabell 81. Enighet i påstanden "inntektssystemet belønner i for liten grad de mest effektive gårdbrukerne". Prosent. N (1543)

	Prosent
Helt uenig	6
Delvis uenig	13
Både og	36
Delvis enig	28
Helt enig	16
Totalt	100

Spørsmål 48 i spørreskjemaet

Tabell 82. Enighet i påstanden "gårdsdrift er en livsstil mer enn et yrke".
Prosent. N (1543)

	Prosent
Helt uenig	5
Delvis uenig	8
Både og	22
Delvis enig	36
Helt enig	29
Totalt	100

Spørsmål 48 i spørreskjemaet

Tabell 83. Enighet i påstanden "jeg ser på meg selv som en småbedriftsleder".
Prosent. N (1542)

	Prosent
Helt uenig	7
Delvis uenig	9
Både og	23
Delvis enig	33
Helt enig	29
Totalt	100

Spørsmål 48 i spørreskjemaet

Tabell 84. Enighet i påstanden "jeg er stolt av å være bonder".
Prosent. N (1553)

	Prosent
Helt uenig	3
Delvis uenig	4
Både og	19
Delvis enig	28
Helt enig	47
Totalt	100

Spørsmål 48 i spørreskjemaet

Tabell 85. Syn på i hvilken grad gårdbrukeryrket jevnt over verdsettes av ulike grupper. Skala fra 1 (svært lavt verdsatt) til 5 (svært høyt verdsatt). Prosent og gjennomsnittsverdier.

	1	2	3	4	5	Sum	Snitt	N
I lokalsamfunnet	5	11	39	37	8	100	3.33	1563
I storsamfunnet	30	39	26	5	0	100	2.06	1555
Av media	36	43	19	2	0	100	1.87	1549
Av rikspolitikerne	30	46	21	3	0	100	1.97	1555
Av forbrukerne	16	31	37	16	1	100	2.35	1553
Av landbruksforvaltningen	7	14	41	32	6	101	3.16	1557

Spørsmål 49 i spørreskjemaet

Tabell 86. Syn på i hvilken grad det norske landbruket bør prioritere ulike oppgaver. Prosent.

	Prioritere svakere	Prioritere som i dag	Prioritere sterkere	Sum	N
Sikre matproduksjon over hele landet	6	20	74	100	1560
Sikre en kostnadseffektiv matproduksjon	12	40	48	100	1538
Sikre matvareberedskap	1	15	83	100	1548
Sikre bosetting i distriktene	4	18	78	100	1550
Forvalte kulturarv	8	36	55	100	1545
Forvalte kulturlandskap/biologisk mangfold	10	36	54	100	1543
Sikre forbrukerne trygge matvarer	1	30	68	100	1549
Sikre forbrukerne norske matvarer	1	17	82	100	1545
Sikre forbrukerne billige matvarer	51	37	13	100	1532
Redusere klimagassutslipp fra landbruket	17	49	34	100	1549
Produksjon av bioenergi fra skog	6	21	74	100	1544
Produksjon av bioenergi fra husdyrgjødsel	7	27	66	100	1544

Spørsmål 50 i spørreskjemaet

Tabell 87. Andelen som tror at noen i familien(slekta) kommer til å ta over gården. Prosent. N (1564)

	Prosent
Ja, eldste sønn	17
Ja, eldste datter	7
Ja, yngre sønn	7
Ja, yngre datter	3
Ja, noen av barna men vet ikke hvem	22
Ja, noen andre i slekta	5
Nei, tror det er ingen i slekta som vil overta	11
Vet ikke	27
Totalt	100

Spørsmål 51 i spørreskjemaet

Tabell 88. For de som tror at noen i familien vil overta: Når tror man overtakelsen vil skje. Prosent. N (1141)

	Prosent
Innen 5 år	19
Innen 10 år	31
Innen 20 år	30
Seinere	21
Totalt	100

Spørsmål 51b i spørreskjemaet

Tabell 89. Syn på hva som er den mest avgjørende faktoren for at ingen vil ta over og frotsette gårdsdriften. Prosent. N (362)

	Prosent
Vil ha bedre betalt arbeid	40
Vil ha mer interessant arbeid	6
Dårlig lønnsomhet i gårdsdriften	32
Lite fritid	15
Ubekvem arbeidstid	9
Bor/ønsker å bo annet sted	10
Mangler interesse for landbruksarbeid	24

Spørsmål 51c i spørreskjemaet

Tabell 90. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for samdrift". Prosent. N (1546)

	Prosent
Helt uenig	18
Delvis uenig	14
Både og	37
Delvis enig	17
Helt enig	14
Totalt	100

Spørsmål 52 i spørreskjemaet

Tabell 91. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for aksjeselskap som eierform". Prosent. N (1521)

	Prosent
Helt uenig	29
Delvis uenig	19
Både og	32
Delvis enig	12
Helt enig	8
Totalt	100

Spørsmål 52 i spørreskjemaet

Tabell 92. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for maskinsamarbeid". Prosent. N (1515)

	Prosent
Helt uenig	4
Delvis uenig	6
Både og	32
Delvis enig	35
Helt enig	23
Totalt	100

Spørsmål 52 i spørreskjemaet

Tabell 93. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for tilleggsnæringer". Prosent. N (1529)

	Prosent
Helt uenig	4
Delvis uenig	6
Både og	28
Delvis enig	37
Helt enig	24
Totalt	100

Spørsmål 52 i spørreskjemaet

Tabell 94. Enighet i påstanden "myndighetene bør legge forholdene bedre til rette for tilleggsproduksjon". Prosent. N (1530)

	Prosent
Helt uenig	4
Delvis uenig	6
Både og	30
Delvis enig	37
Helt enig	24
Totalt	100

Spørsmål 52 i spørreskjemaet

Tabell 95. Enighet i påstanden "på grunn av landbrukspolitikken som føres, vil mange kvie seg for å ta over gårdsbruk i årene fremover". Prosent. N (1563)

	Prosent
Helt uenig	2
Delvis uenig	5
Både og	13
Delvis enig	36
Helt enig	44
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 96. Enighet i påstanden "det er for mange offentlige reguleringer i landbruket". Prosent. N (1557)

	Prosent
Helt uenig	2
Delvis uenig	7
Både og	20
Delvis enig	30
Helt enig	41
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 97. Enighet i påstanden "alt i alt synes jeg at jeg får god hjelp fra landbruksforvaltningen ". Prosent. N (1557)

	Prosent
Helt uenig	5
Delvis uenig	10
Både og	35
Delvis enig	37
Helt enig	13
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 98. Enighet i påstanden "odelsloven bør opprettholdes slik som den er i dag". Prosent. N (1565)

	Prosent
Helt uenig	11
Delvis uenig	10
Både og	20
Delvis enig	24
Helt enig	35
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 99. Enighet i påstanden "bo- og driveplikten bør opprettholdes slik som den er i dag". Prosent. N (1556)

	Prosent
Helt uenig	8
Delvis uenig	8
Både og	16
Delvis enig	23
Helt enig	45
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 100. Enighet i påstanden "det er for lite markedstilpasning i norsk landbruksproduksjon". Prosent. N (1543)

	Prosent
Helt uenig	10
Delvis uenig	18
Både og	41
Delvis enig	24
Helt enig	6
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 101. Enighet i påstanden "myndighetene bør oppfordre flere jenter til å ta over gårdsbruk". Prosent. N (1542)

	Prosent
Helt uenig	5
Delvis uenig	7
Både og	39
Delvis enig	29
Helt enig	20
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 102. Enighet i påstanden "slik som det er i dag, er det enklere for gutter enn jenter å ta over og drive et gårdsbruk". Prosent. N (1557)

	Prosent
Helt uenig	13
Delvis uenig	14
Både og	34
Delvis enig	26
Helt enig	12
Totalt	100

Spørsmål 53 i spørreskjemaet

Tabell 103. Enighet i påstanden "dyrene på økologiske gårder har det bedre enn dyr på konvensjonelle gårder". Prosent. N (1558)

	Prosent
Helt uenig	47
Delvis uenig	18
Både og	23
Delvis enig	9
Helt enig	3
Totalt	100

Spørsmål 54 i spørreskjemaet

Tabell 104. Enighet i påstanden "mat som er produsert økologisk, er ikke i vesentlig grad bedre for helsa enn konvensjonelt produsert norsk mat". Prosent. N (1561)

	Prosent
Helt uenig	9
Delvis uenig	10
Både og	15
Delvis enig	25
Helt enig	41
Totalt	100

Spørsmål 54 i spørreskjemaet

Tabell 105. Enighet i påstanden "å produsere maten økologisk er bedre for miljøet enn konvensjonelle produksjonsmetoder". Prosent. N (1556)

	Prosent
Helt uenig	20
Delvis uenig	16
Både og	28
Delvis enig	26
Helt enig	12
Totalt	100

Spørsmål 54 i spørreskjemaet

Tabell 106. Enighet i påstanden "det konvensjonelle landbruket i Norge er økologisk nok". Prosent. N (1556)

	Prosent
Helt uenig	4
Delvis uenig	9
Både og	18
Delvis enig	30
Helt enig	39
Totalt	100

Spørsmål 54 i spørreskjemaet

Tabell 107. Enighet i påstanden "det norske landbruket er i det store og hele miljøvennlig". Prosent. N (1562)

	Prosent
Helt uenig	1
Delvis uenig	4
Både og	18
Delvis enig	42
Helt enig	35
Totalt	100

Spørsmål 55 i spørreskjemaet

Tabell 108. Enighet i påstanden "det nåværende husdyrholdet foregår på en tilfredsstillende måte for dyrs velferd". Prosent. N (1551)

	Prosent
Helt uenig	1
Delvis uenig	4
Både og	17
Delvis enig	44
Helt enig	35
Totalt	100

Spørsmål 55 i spørreskjemaet

Tabell 109. Enighet i påstanden "Transportavstandene fra gården til slakterier er for lang med tanke på dyrenes velferd ". Prosent. N (1558)

	Prosent
Helt uenig	9
Delvis uenig	9
Både og	23
Delvis enig	31
Helt enig	28
Totalt	100

Spørsmål 55 i spørreskjemaet

Tabell 110. Enighet i påstanden "det er liten grunn til å bekymre seg over om mat produsert i Norge er farlig å spise". Prosent. N (1564)

	Prosent
Helt uenig	2
Delvis uenig	2
Både og	6
Delvis enig	24
Helt enig	66
Totalt	100

Spørsmål 55 i spørreskjemaet

Tabell 111. Enighet i påstanden "bøndene kan best fremme sine interesser ved å stå sammen i samvirkeorganisasjoner". Prosent. N (1560)

	Prosent
Helt uenig	3
Delvis uenig	5
Både og	17
Delvis enig	29
Helt enig	47
Totalt	100

Spørsmål 56 i spørreskjemaet

Tabell 112. Enighet i påstanden "jeg er villig til å få en lavere produktpris hvis det bidrar til å opprettholde landbruksproduksjon i hele landet ". Prosent. N (1557)

	Prosent
Helt uenig	28
Delvis uenig	19
Både og	22
Delvis enig	22
Helt enig	9
Totalt	100

Spørsmål 56 i spørreskjemaet

Tabell 113. Enighet i påstanden "medlemsdemokratiet hindrer samvirkeorganisasjonene i å være effektive markedsaktører". Prosent. N (1539)

	Prosent
Helt uenig	11
Delvis uenig	16
Både og	44
Delvis enig	23
Helt enig	6
Totalt	100

Spørsmål 56 i spørreskjemaet

Tabell 114. Enighet i påstanden "samvirkeprinsippene blir ikke ivaretatt dersom selskapene blir for store". Prosent. N (1548)

	Prosent
Helt uenig	5
Delvis uenig	10
Både og	28
Delvis enig	35
Helt enig	22
Totalt	100

Spørsmål 56 i spørreskjemaet

Tabell 115. Enighet i påstanden "samvirket trenger konkurranse fra flere private aktører". Prosent. N (1545)

	Prosent
Helt uenig	10
Delvis uenig	15
Både og	28
Delvis enig	29
Helt enig	18
Totalt	100

Spørsmål 56 i spørreskjemaet

Tabell 116. Enighet i påstanden "med dagens utvikling blir samvirkeorganisasjonene avlegse". Prosent. N (1543)

	Prosent
Helt uenig	24
Delvis uenig	22
Både og	29
Delvis enig	18
Helt enig	7
Totalt	100

Spørsmål 56 i spørreskjemaet

Tabell 117. Enighet i påstanden "ledelsen i samvirkeorganisasjonene gjør en god jobb på vegne av medlemmene". Prosent. N (1546)

	Prosent
Helt uenig	9
Delvis uenig	16
Både og	43
Delvis enig	26
Helt enig	6
Totalt	100

Spørsmål 56 i spørreskjemaet

Tabell 118. Syn på i hvilken grad ulike faktorer vil ha negativ eller positiv virkning på norsk landbruk. Fordeling på de enkelte svaralternativene. Prosent.

	Svært negativt	Noe negativt	Ingen betydning	Noe positivt	Svært positivt	Vet ikke	Sum
Bruk av genteknologi i norsk matproduksjon N (1555)	49	27	5	12	1	6	100
Færre og større produksjonsenheter N (1548)	29	41	7	18	3	3	100
Strengere krav til dyrevelferd N (1544)	7	17	21	36	16	2	100
Strengere miljøkrav N (1554)	11	27	21	32	7	2	100
Miljø- og matskandaler i andre land N (1541)	4	11	11	44	24	6	100
Større omlegging til økologisk jordbruk N (1551)	11	16	45	19	4	4	100
Mindre bruk av landbrukssubsidier N (1547)	46	30	9	9	2	3	100
Mer nisjeproduksjon N (1548)	3	7	29	42	14	5	100
Mer bruk av lokale merkeordninger N (1544)	3	3	27	44	16	7	100

Spørsmål 57 i spørreskjema

Tabell 119. Respondentens arbeid i gårdsdriften 2009. Prosent. N (1536)

	Prosent
Deltar ikke i gårdsarbeidet	1
1-200 timer	11
200-850 timer	27
850-1700 timer	20
1700-2550 timer	22
Mer enn 2550 timer	19
Totalt	100

Spørsmål 58 i spørreskjemaet

Tabell 120. Ektefelle/partners arbeid i gårdsdriften 2009. Prosent. N (1164)

	Prosent
Deltar ikke i gårdsarbeidet	21
1-200 timer	38
200-850 timer	22
850-1700 timer	10
1700-2550 timer	6
Mer enn 2550 timer	2
Totalt	100

Spørsmål 58 i spørreskjemaet

Tabell 121. Mengden arbeidsinnsats fra andre i familien i 2009. Prosent. N (943)

	Prosent
Deltar ikke i gårdsarbeidet	26
1-200 timer	41
200-850 timer	20
850-1700 timer	8
1700-2550 timer	3
Mer enn 2550 timer	1
Totalt	100

Spørsmål 58 i spørreskjemaet

Tabell 122. Avløser/annen innleid hjelp arbeid i gårdsdriften 2009. Prosent. N (1049)

	Prosent
Deltar ikke i gårdsarbeidet	22
1-200 timer	47
200-850 timer	22
850-1700 timer	5
1700-2550 timer	2
Mer enn 2550 timer	2
Totalt	100

Spørsmål 58 i spørreskjemaet

Tabell 123. Respondentens lønnsarbeid utenom gårdsdriften 2009. Prosent. N (1519)

	Prosent
Har ikke jobb utenfor gårdsbruket	28
1-200 timer	10
200-850 timer	13
850-1700 timer	22
1700-2550 timer	25
Mer enn 2550 timer	2
Totalt	100

Spørsmål 59 i spørreskjemaet

Tabell 124. Ektefelle/samboers lønnsarbeid utenom gårdsdriften 2009. Prosent. N (1216)

	Prosent
Har ikke jobb utenfor gårdsbruket	16
1-200 timer	6
200-850 timer	14
850-1700 timer	39
1700-2550 timer	23
Mer enn 2550 timer	2
Totalt	100

Spørsmål 59 i spørreskjemaet

Tabell 125. Størrelse på produktivt jordbruksareal som eies av bruket. Prosent. N (1564)

	Prosent
0-9 daa	0
10-19 daa	2
20-49 daa	13
50-99 daa	28
100-249	40
250-499	14
500-999	2
Over 1000 daa	1
Totalt	100

Spørsmål 60a i spørreskjemaet

Tabell 126. Størrelse på produktivt jordbruksareal som drives av bruket. Prosent. N (1552)

	Prosent
0-9 daa	1
10-19 daa	1
20-49 daa	8
50-99 daa	20
100-249	40
250-499	22
500-999	6
Over 1000 daa	2
Totalt	100

Spørsmål 60b i spørreskjemaet

Tabell 127. Størrelse på produktivt skogsareal som eies av bruket. Prosent. N (1496)

	Prosent
0-99 daa	31
100-499 daa	36
500-999 daa	15
1000-4999 daa	16
5000-9999 daa	1
Over 10 000 daa	22
Totalt	100

Spørsmål 60c i spørreskjemaet

Tabell 128. Alle produksjoner som man driver med på gårdsbruket, også de som har mindre omfang. Prosent. N (1567)

	Prosent
Korn	34
Rotvekster (ikke gulerøtter)	1
Poteter	11
Grønnsaker (inkl. gulrøtter)	4
Frukt og bær	5
Gras og grøntfôr	57
Storfe	42
Svin	6
Sau	35
Geit	2
Verpehøns	4
Slaktekyllinger	2
Skogsdrift	43
Hest	9
Annet	13

Spørsmål 60d i spørreskjemaet. Det var mulig å krysse av for flere svaralternativ

Tabell 129. Melkekvote. Prosent. N (500)

	Prosent
Under 50 000 liter	7
50 000-99 999 liter	38
100 000-199 999 liter	47
Mer enn 200 000 liter	8
Totalt	100

Spørsmål 61 i spørreskjemaet

Tabell 130. Planer om å kjøpe eller selge melkekvote i løpet av de neste to årene. Prosent. N (495)

	Prosent
Planer om å kjøpe ny melkekvote	39
Planer om å selge melkekvote	9
Ingen planer om kjøp eller salg	52
Totalt	100

Spørsmål 61 i spørreskjemaet

Tabell 131. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Leiekjøring, slått, brøyting, strøing o.l. Prosent. N (1387)

	Prosent
Nei	69
Ja, jeg	28
Ja, ektefelle/samboer	2
Ja, begge i fellesskap	1
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 132. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Vedproduksjon, biobrensen o.l. Prosent. N (1297)

	Prosent
Nei	75
Ja, jeg	21
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	3
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 133. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Gårdssag. Prosent. N (1231)

	Prosent
Nei	95
Ja, jeg	4
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 134. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Utleie av lokaler, lagerhold o.l. Prosent. N (1257)

	Prosent
Nei	87
Ja, jeg	9
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	4
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 135. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Bygningsarbeid. Prosent. N (1242)

	Prosent
Nei	93
Ja, jeg	6
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 136. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Husdyravløsning. Prosent. N (1220)

	Prosent
Nei	96
Ja, jeg	3
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 137. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Fiskeri, havbruk og/eller oppdrett. Prosent. N (1220)

	Prosent
Nei	99
Ja, jeg	1
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 138. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Gårdsmat (foredling og/eller salg). Prosent. N (1227)

	Prosent
Nei	96
Ja, jeg	2
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	1
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 139. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Utleie av jakt- og/eller fiskerettigheter. Prosent. N (1254)

	Prosent
Nei	76
Ja, jeg	17
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	7
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 140. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Overnatting på eller ved gården. Prosent. N (1243)

	Prosent
Nei	93
Ja, jeg	4
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	3
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 141. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Servering på eller ved gården. Prosent. N (1221)

	Posent
Nei	98
Ja, jeg	1
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	1
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 142. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Opplevelsestilbud, guiding o.l (reiseliv). Prosent. N (1228)

	Prosent
Nei	96
Ja, jeg	3
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	1
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 143. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Organisert bygdeservice. Prosent. N (1222)

	Prosent
Nei	97
Ja, jeg	3
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 144. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Helse- og omsorg, avlastning. Prosent. N (1226)

	Prosent
Nei	96
Ja, jeg	1
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	2
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 145. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Kurs/barnehage/skolerelaterte tjenester. Prosent. N (1211)

	Prosent
Nei	96
Ja, jeg	3
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 146. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Rådgivning, regnskap, konsulenttjenester. Prosent. N (1022)

	Prosent
Nei	88
Ja, jeg	8
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	2
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 147. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Kurs, seminar og konferanse. Prosent. N (1215)

	Prosent
Nei	97
Ja, jeg	1
Ja, ektefelle/samboer	1
Ja, begge i fellesskap	1
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 148. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Kunst og kultur. Prosent. N (1212)

	Prosent
Nei	98
Ja, jeg	1
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 149. Driver med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Annet. Prosent. N (1217)

	Prosent
Nei	98
Ja, jeg	1
Ja, ektefelle/samboer	0
Ja, begge i fellesskap	0
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 150. Oppstartsår leiekjøring, slått, brøyting, strøing o.l. Prosent. N (336)

	Prosent
Før 1970	2
1970 til 1979	9
1980 til 1989	20
1990 til 1999	29
Etter 2000	40
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 151. Oppstartsår vedproduksjon, biobrensel o.l. Prosent. N (211)

	Prosent
Før 1970	1
1970 til 1979	3
1980 til 1989	20
1990 til 1999	30
Etter 2000	45
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 152. Oppstartsår gårdssag. Prosent. N (40)

	Prosent
1970 til 1979	3
1980 til 1989	25
1990 til 1999	38
Etter 2000	35
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 153. Oppstartsår utleie av lokaler, lagerhold o.l. Prosent. N (114)

	Prosent
Før 1970	1
1970 til 1979	4
1980 til 1989	7
1990 til 1999	28
Etter 2000	61
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 154. Bygningsarbeid. Prosent. N (49)

	Prosent
1970 til 1979	8
1980 til 1989	12
1990 til 1999	39
Etter 2000	41
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 155. Oppstartsår husdyravløsning. Prosent. N (21)

	Prosent
1970 til 1979	5
1980 til 1989	14
1990 til 1999	43
Etter 2000	38
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 156. Oppstartsår fiskeri, havbruk og/eller oppdrett. Prosent. N (10)

	Prosent
1970 til 1979	10
1980 til 1989	30
1990 til 1999	20
Etter 2000	40
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 157. Oppstartsår gårdsmat (foredling og/eller salg). Prosent. N (41)

	Prosent
1980 til 1989	7
1990 til 1999	17
Etter 2000	76
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 158. Oppstartsår utleie av jakt- og/eller fiskerettigheter. Prosent. N (165)

	Prosent
Før 1970	3
1970 til 1979	7
1980 til 1989	22
1990 til 1999	36
Etter 2000	32
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 159. Oppstartsår overnatting på eller ved gården. Prosent. N (67)

	Prosent
Før 1970	6
1970 til 1979	7
1980 til 1989	10
1990 til 1999	33
Etter 2000	43
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 160. Oppstartsår servering på eller ved gården. Prosent. N (18)

	Prosent
Før 1970	6
1970 til 1979	0
1980 til 1989	17
1990 til 1999	11
Etter 2000	67
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 161. Oppstartsår opplevelsestilbud, guiding o.l. (reiseliv). Prosent. N (38)

	Prosent
Før 1970	5
1970 til 1979	0
1980 til 1989	11
1990 til 1999	24
Etter 2000	61
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 162. Oppstartsår bygdeservice. Prosent. N (26)

	Prosent
1990 til 1999	15
Etter 2000	85
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 163. Oppstartsår helse- og omsorg, avlastning. Prosent. N (30)

	Prosent
1970 til 1979	3
1990 til 1999	20
Etter 2000	77
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 164. Oppstartsår barnehage/skolerelaterte tjenester. Prosent. N (27)

	Prosent
1970 til 1979	11
1990 til 1999	19
Etter 2000	70
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 165. Oppstartsår rådgivning, regnskap, konsulenttjenester. Prosent. N (29)

	Prosent
1970 til 1979	10
1980 til 1989	7
1990 til 1999	31
Etter 2000	52
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 166. Kurs, seminar og konferanse. Prosent. N (13)

	Prosent
Før 1970	8
1980 til 1989	15
1990 til 1999	15
Etter 2000	62
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 167. Oppstartsår annet. Prosent. N (9)

	Prosent
1980 til 1989	22
1990 til 1999	33
Etter 2000	44
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjema

Tabell 168. Den samlede omsetningen på denne næringsvirksomheten (tabell 131 til og med 149). Prosent. N (1584)

	Prosent
Ingen inntekt	50
1-49 999 kroner	23
50 000-99 999 kroner	9
100 000-149 999 kroner	5
150 000-199 999 kroner	3
200 000-299 999 kroner	4
300 000-399 999 kroner	2
Over 400 000 kroner	5
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 169. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Lokal kultur/lokale nettvert. Prosent. N (943)

	Prosent
Svært stor betydning	5
Stor betydning	11
Noe betydning	23
Liten betydning	16
Ingen betydning	46
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 170. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Ønske om å skape/få til noe. Prosent. N (954)

	Prosent
Svært stor betydning	15
Stor betydning	24
Noe betydning	25
Liten betydning	10
Ingen betydning	25
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 171. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Hadde tilgjengelige ressurser på bruket. Prosent. N (955)

	Prosent
Svært stor betydning	17
Stor betydning	29
Noe betydning	27
Liten betydning	8
Ingen betydning	19
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 172. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Lå spesielt til rette i distriktet her.

Prosent. N (939)

	Prosent
Svært stor betydning	10
Stor betydning	22
Noe betydning	28
Liten betydning	14
Ingen betydning	27
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 173. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Ønske om å møte nye folk/jobbe med mennesker.

Prosent. N (933)

	Prosent
Svært stor betydning	4
Stor betydning	11
Noe betydning	25
Liten betydning	20
Ingen betydning	40
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 174. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Hadde behov for ekstra inntekter. Prosent. N (960)

	Prosent
Svært stor betydning	18
Stor betydning	24
Noe betydning	26
Liten betydning	12
Ingen betydning	21
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 175. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Å skape en mulighet for å bli boende på bruket.

Prosent. N (949)

	Prosent
Svært stor betydning	15
Stor betydning	20
Noe betydning	21
Liten betydning	15
Ingen betydning	29
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 176. Ulike faktorerers betydning for at det ble valgt å starte opp med næringsvirksomhet på utgangspunkt i brukets ressurser. Ønske om å skape en arbeidsplass for ektefelle/samboer. Prosent. N (924)

	Prosent
Svært stor betydning	7
Stor betydning	9
Noe betydning	17
Liten betydning	16
Ingen betydning	52
Totalt	100

Spørsmål 62 i spørreskjemaet

Tabell 177. Betydningen av inntekten som kommer fra eventuell annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser. Prosent. N (1406)

	Prosent
Driver ikke med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser	41
Liten/ingen økonomisk betydning	15
Noe økonomisk betydning	24
Stor økonomisk betydning	14
Meget stor økonomisk betydning	6
Totalt	100

Spørsmål 63 i spørreskjemaet

Tabell 178. Hvor stor vil man anta omfanget av annen næringsvirksomhet vil være i fremtiden på bruket, sammenlignet med tradisjonell jord- og skogbruk. Prosent. N (1443)

	Prosent
Vil ikke drive med annen næring/slutte	24
Redusere omfanget	7
Omfang som i dag	32
Øke omfanget	14
Vet ikke	22
Totalt	100

Spørsmål 64 i spørreskjemaet

Tabell 179. Partipreferanse hvis det hadde vært valg i dag. Prosent. N (1534)

	Prosent
Arbeiderpartiet	10
Framskrittspartiet	5
Høyre	6
Kristelig Folkeparti	5
Rød Valgallianse	1
Senterpartiet	50
Sosialistisk Venstreparti	1
Venstre	3
Annet parti	1
Vil ikke stemme	3
Vet ikke	16
Totalt	100

Spørsmål 65 i spørreskjemaet

Tabell 180. EU-standpunkt. Prosent. N (1551)

	Prosent
For	7
Mot	85
Vet ikke	9
Totalt	100

Spørsmål 66 i spørreskjemaet

Tabell 181. EØS-standpunkt. Prosent. N (1488)

	Prosent
For	37
Mot	36
Vet ikke	27
Totalt	100

Spørsmål 66 i spørreskjemaet

Tabell 182. WTO-standpunkt. Prosent. N (1488)

	Prosent
For	30
Mot	31
Vet ikke	39
Totalt	100

Spørsmål 66 i spørreskjemaet

Referanser

- Statistisk sentralbyrå (SSB) (2010). SSBs jordbruksstatistikk(<http://www.ssb.no/emner/10/04/10/>)
- Rye, J. F. og Storstad, O. (2002). *Trender i norsk landbruk 2002. Frekvensrapport*. Rapport 8/02. Norsk senter for bygdeforskning. Trondheim.
- Rye, J. F. og Storstad, O. (2004). *Trender i norsk landbruk 2004. Frekvensrapport*. Rapport 04/04. Norsk senter for bygdeforskning. Trondheim.
- Vik, J. og Rye, J. F. (2006). *Trender i norsk landbruk 2006. Frekvensrapport*. Rapport 02/06. Norsk senter for bygdeforskning. Trondheim.
- Vik, J. (2008). *Trender i norsk landbruk 2008. Frekvensrapport*. Rapport 13/08. Norsk senter for bygdeforskning. Trondheim.
- Vågane, L. (2002). *Levekårsundersøkelsen blant landbruksbefolkningen 2002. Dokumentasjonsnotat*. Notater. Statistisk sentralbyrå, Oslo.

<NAVN> <ETTERNAVN>
<ADRESSE>
<PSTN> <POSTSTED>

Trondheim 4. januar 2010

Spørreundersøkelse: Trender i norsk landbruk 2010

Du har nå mottatt spørreundersøkelsen "Trender i norsk landbruk 2010" fra Norsk senter for bygdeforskning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet NTNU, i Trondheim. Bygdeforskning er en selvstendig forskningsstiftelse som har som mål å gi fakta, analyser, ideer og ny kunnskap som bidrar til å løse problemer og skape en positiv utvikling i Bygde-Norge. Vi ber deg fylle ut skjemaet og returnere det i den vedlagte og ferdigfrankerte svarkonvolutten snarest mulig, senest innen **1. februar**. For at undersøkelsen skal ha noen verdi, er det avgjørende at flest mulig setter av litt tid til å fylle ut skjemaet! **Fem reisegavekort verdi à 5000 kr fra Via Travel, trekkes ut blant de som sender inn spørreskjema** (Se baksiden av dette brevet).

Hvorfor fylle ut skjemaet?

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge tilstanden i landbruket i dag og sannsynlige utviklingstrekk. Spørsmålene dreier seg om endringer i driften på det enkelte gårdsbruket og om hvordan landbruksfamiliene opplever sin hverdag, men tar også opp mer generelle spørsmål om utviklingen innen landbruket. Vi legger stor vekt på å få bedre kunnskap om gårdbrukernes syn på dagens situasjon og framtidsutsiktene for landbruket.

Gjennom å delta i undersøkelsen bidrar du til økt kunnskap om norsk landbruk. Bygdeforskning vil bruke resultatene i forskningsprosjekter, samt legge grunnlaget for hva som bør prioriteres innenfor forskning i framtida. Navn og adresse til de som blir bedt om å svare på spørreskjema er tilfeldig valgt ut fra Produsentregisteret, og hele utvalget vil på denne måten kunne gi et representativt bilde av den norske landbruksbefolkningen.

Hvem skal svare?

Den som er *hoveddriver* av gårdsbruket skal besvare spørreskjemaet, og det vil som regel si du som mottok skjemaet i posten. Hvis det imidlertid er din partner eller noen i den yngre/eldre generasjonen som i praksis utfører mesteparten av arbeidet på gården, ber vi om at han/hun fyller ut spørreskjemaet i stedet for deg. Det tar om lag 45 minutter å besvare skjemaet. Alle spørsmålene er slik at du ikke trenger å lete i andre dokumenter (regnskap etc.) for å svare. Er du i tvil om svaret, ber vi deg gi et best mulig anslag fremfor å la være å svare.

Anonymitet

Din deltakelse i undersøkelsen er frivillig, og det er også mulig å trekke seg fra undersøkelsen inntil navnelistene blir slettet før 1. april. Koden som er påført skjemaet skal kun brukes til å registrere hvem som har svart med tanke på utsending av purrebrev. Alle svarene behandles konfidensielt av meningsmålingsinstituttet Sentio, som står for den praktiske gjennomføringen av undersøkelsen.

Opplegget for undersøkelsen er godkjent av Personvernombudet for forskning, Norges samfunnsvitenskapelige datatjeneste AS.

Hvis du lurer på noe i forbindelse med undersøkelsen, kan du kontakte Brit Logstein (telefon 73 59 16 83), eventuelt e-post til: post@bygdeforskning.no

Egil Petter Stræte, Direktør

Marit S. Haugen, Forskningsleder

Norsk senter for bygdeforskning
Universitetssenteret Dragvoll, N-7491 Trondheim
Besøksadresse: Paviljong A, Loholt allé 85
Telefon: 73 59 17 29, Telefax: 73 59 12 75
post@bygdeforskning.no, www.bygdeforskning.no
Bank: 4200.40.96066, Foretaksnr. NO 982 890 535 MVA

NB! Du trenger ikke fylle ut disse feltene
hvis opplysningene på baksiden av denne
slippen er riktige

Ja, jeg vil gjerne være med trekningen av reisegavekort

Navn:

Telefon:

Adresse:

Postnummer og poststed:

✂-----

NB: Svarslippene vil bli behandlet separat fra spørreskjemaet, slik at ditt navn ikke skal kunne knyttes opp mot svarene som du gir i spørreskjemaet! Hvis du *ikke* legger ved svarslippen når du returnerer spørreskjemaet, vil du heller ikke kunne delta i trekningen av svarpremiene

Trender i norsk landbruk 2010

Svarpremie

Bygdeforskning setter stor pris på din hjelp, som vi er helt avhengige av for å kunne gjennomføre denne **spørreundersøkelsen**.

Bygdeforskning ønsker derfor å premiere de som tar seg tid til å fylle ut spørreskjemaet. Blant de som sender inn sine svar, vil vi trekke ut **5** deltakere som får tilsendt reisegavekort verdi 5000 kr fra ViaTravel, Nordens største og ledende reisebyrå.

Hvis du vil delta i trekningen av premiene, klipp ut svarslippen over og legg svarslippen sammen med spørreskjemaet som du skal returnere i den vedlagte konvolutt

Ditt navn og adresse er allerede trykket på baksiden.

Ønsker du å endre opplysningene, fyll inn endret navn og adresse i feltene over.

Premiene vil bli sendt ut i mars.

Hvordan fyller ut skjemaet?

Det er viktig at du markerer kryssene du setter tydelig. Bruk svart eller blå penn og sett kryssene slik:

og ikke slik: Hvis du har krysset av i feil rute, markerer du dette ved å skravere hele ruten slik:

I noen spørsmål skal du ikke krysse av, men skrive inn antall eller årstall. Skjemaene leses maskinelt, og det er viktig at du skriver tydelig og kun ett siffer i hver rute slik: |_2_|_3_|_4_|_7_|

For noen av spørsmålene vil du se at du skal hoppe over ett eller flere av de kommende spørsmålene avhengig av hvilket svaralternativ du krysser av for.

Husk at du kun skal sette ett kryss, bortsett fra i noen spørsmål der avkryssingsmåten er nærmere angitt. (Hvis du krysser av for mange svaralternativer, vil dine svar ikke bli registrert.)

1: Kjønn

Mann...

Kvinne..

2: Hvilket år er du født?

1	9		
---	---	--	--

3: Hva er din nåværende sivilstand?

Gift..... Gå til spm. 4

Samboende Gå til spm. 4

Skilt/separert..... Gå til spm. 5

Enke/enkemann..... Gå til spm. 5

Enslig..... Gå til spm. 5

SKAL BARE BESVARES AV DE SOM HAR EKTEFELLE/SAMBOER

4: Har din ektefelle/samboer barn fra tidligere forhold?

Ja

Nei

4b: Har du og din ektefelle/samboer skrevet en egen ektepakt/samboeravtale

Ja Nei, men har

Nei..... planer om det

5: Har du barn? (Flere kryss er mulig)

Nei..... Gå til spm. 8

Ja, med min nåværende partner ... Gå til spm. 6

Ja, fra tidligere forhold Gå til spm. 6

SKAL BARE BESVARES AV DE SOM HAR BARN

6: Vil du anbefale noen av barna å ta over bruket etter deg?

Ja

Nei.....

Vet ikke.....

SKAL BARE BESVARES AV DE SOM HAR BARN

7: Hvor mange barn bor i samme husstand som deg?

Under 18 år

--	--

 Over 18 år

--	--

8: Hva er din høyeste fullførte utdanning? (Sett bare ett kryss)

Grunnskole eller tilsvarende

Videregående skole (yrkes-/landbruksfag)

Videregående skole (allmenfag/gymnas).....

Universitet/høgskole inntil 4 år.....

Universitet/høgskole over 4 år

9: Har du fullført landbruksfaglig utdanning på videregående skole, høgskole, universitet eller tilsvarende nivå? (Sett bare ett kryss)

Nei

Ja, på videregående skole.....

Ja, på universitet/høgskole.....

10: Har du vokst opp på et gårdsbruk eller på bygda for øvrig? (Sett bare ett kryss)

Ja, jeg har vokst opp på *dette* gårdsbruket.....

Ja, jeg har vokst opp på et gårdsbruk.....

Ja, jeg har vokst opp på bygda, men ikke på et gårdsbruk.....

Nei, jeg har bodd på bygda bare i mindre deler av min oppvekst

Nei, jeg har ikke vokst opp på bygda.....

11: Er du medlem av... (Flere kryss er mulig)

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Norges Bondelag

Landbrukets HMS-tjeneste

Norsvin.....

Felleskjøpet.....

Nortura (egg/fjørfe).....

Nortura (svin/storfe/lam)

Landkreditt

12: Tenker du på deg selv først og fremst som gårdbruker, eller er din yrkesidentitet mest knyttet til et annet yrke?

Gårdbruker.....

Annet yrke.....

Vet ikke

13: Hvor stor betydning har følgende forhold for at du er gårdbruker? (Sett ett kryss for hver linje)

	Stor betydning	Noe betydning	Liten betydning	Ingen betydning
Landbruksinteresse	☐	☐	☐	☐
Ønske om å være selvstendig	☐	☐	☐	☐
Interesse for et liv på bygda.....	☐	☐	☐	☐
Føler det som en plikt å drive gården videre.....	☐	☐	☐	☐
Gårdsdriften gir gode inntektsmuligheter	☐	☐	☐	☐
Hadde ikke andre jobbmuligheter da jeg tok over gården	☐	☐	☐	☐
Har ikke andre jobbmuligheter i dag	☐	☐	☐	☐
Ektefelle/samboer har ønske om å drive gård.....	☐	☐	☐	☐
Bidra med noe positivt til samfunnet	☐	☐	☐	☐
Gårdsdriften gir en god ramme for egne barns oppvekstmiljø	☐	☐	☐	☐

VI VIL NÅ FORTSETTE MED NOEN SPØRSMÅL OM GÅRDSBRUKET

14: Hvilket år overtok du hovedansvaret for driften av bruket? <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	19: Hvordan vil du beskrive standarden på brukets maskinpark? God..... ☐ Middels..... ☐ Dårlig..... ☐
15: Hadde du eller din eventuelle ektefelle/samboer odelsrett til bruket? (Sett bare ett kryss) Nei..... ☐ Ja, jeg (var første odelsberettigede)..... ☐ Ja, jeg (men var ikke første odelsberettigede) .. ☐ Ja, min ektefelle/samboer (var første odelsberettigede)..... ☐ Ja, min ektefelle/samboer (men var ikke første odelsberettigede)..... ☐	20: Er det du, ektefelle/samboer eller begge som eier bruket, eller forpakter du/dere bruket? (Sett bare ett kryss) Bruket eies av meg..... ☐ Bruket eies av min ektefelle/samboer..... ☐ Bruket eies av meg og min ektefelle/samboer i fellesskap..... ☐ Jeg/vi forpakter/leier bruket..... ☐ Jeg/vi driver bruket på vegne av eier i nærmeste familie..... ☐ Annet..... ☐
16: Er gården en del av en melkesamdrift? Ja..... ☐ Gå til spm. 18 Nei, men har konkrete planer om melkesamdrift..... ☐ Gå til spm. 17 Nei..... ☐ Gå til spm. 17	21: Driver du konvensjonell eller økologisk produksjon? Konvensjonell..... ☐ Gå til spm. 22 Økologisk (inkludert i Debio-ordningen)..... ☐ Gå til spm. 23 Begge deler/under omlegging..... ☐ Gå til spm. 23
SKAL BARE BESVARES AV DE SOM IKKE ER EN DEL AV EN MELKESAMDRIFT 17: Hvor ofte samarbeider du med andre gårdbrukere om arbeidsoppgaver i tilknytning til gårdsdriften? Ofte..... ☐ Av og til..... ☐ Aldri/så å si aldri..... ☐	På neste side vil du få noen spørsmål der vi er interessert i utsiktene for bruket de neste fem årene. For noen kan det være aktuelt å avslutte gårdsdriften i løpet av denne perioden, men dere skal likevel svare på disse spørsmålene.
18: Hvordan vil du beskrive standarden på brukets driftsbygninger? God..... ☐ Middels..... ☐ Dårlig..... ☐	

SKAL BARE BESVARES AV DE SOM DRIVER
KONVENSJONELT LANDBRUK

22: Har du planer om å legge om driften helt eller delvis til økologisk produksjon i løpet av de neste fem årene?

- Ja
Nei.....
Vet ikke

23: Endret det økonomiske resultatet fra gårdsdriften seg i positiv eller negativ retning de siste fem årene?

- Endret seg i positiv retning
Ingen endring
Endret seg i negativ retning
Vet ikke
Bruket har vært i drift i mindre enn fem år.....

24: Tror du det økonomiske resultatet fra gårdsdriften vil endre seg i positiv eller negativ retning de neste fem årene?

- Endre seg i positiv retning
Ingen endring
Endre seg i negativ retning
Vet ikke

25: Hvor sannsynlig er det at det blir foretatt større investeringer i gårdens driftsbygninger de neste fem årene?

- Svært sannsynlig
Ganske sannsynlig
Lite sannsynlig
Usannsynlig

26: Regner du med at det vil skje opp- eller nedrustning i maskin- og redskapsparken som bruket disponerer i løpet av de neste fem årene?

- Det vil skje en *betydelig* opprustning
Det vil skje en *viss* opprustning
Maskin-/redskapsparken vil bli holdt omtrent på dagens nivå
Det vil skje salg, utrangering eller nedsliting i et *visst* omfang, men ingen opprustning.....
Det vil skje salg, utrangering eller nedsliting i et *betydelig* omfang, men ingen opprustning
Vet ikke

27: Regner du med at det i løpet av de neste fem årene vil skje endringer i arealet dyrka mark som bruket disponerer? (Ta også med leid jord, tilleggsjord og eventuelt kjøp av jord)

- Nei Gå til spm. 29
Usikkert, vanskelig å si..... Gå til spm. 29
Tar sikte på å redusere arealet dyrka mark Gå til spm. 29
Tar sikte på å øke arealet dyrka mark Gå til spm. 28
Annet Gå til spm. 29

SKAL BARE BESVARES AV DE SOM TAR SIKTE PÅ
Å ØKE AREALET DYRKA MARK

28: På hvilken måte tar du sikte på å øke arealet dyrka mark? (Flere kryss er mulig)

- Ved nydyrking
Ved å leie mer jord.....
Ved å kjøpe ny jord

29: Regner du med å øke eller minske avvirkingen i skogen de neste fem årene?

- Har ikke gårdsskog av betydning
Nei, verken økning eller minsking i avvirkingen av betydning.....
Ja, har planer om å øke avvirkingen i gårdsskogbruket, men ikke på bekostning av annen landbruksproduksjon
Ja, har planer om å øke avvirkingen i gårdsskogbruket på bekostning av annen landbruksproduksjon.....
Ja, vil minske avvirkingen i gårdsskogbruket.
Vet ikke

30: Hvor sannsynlig er det at det skjer endringer i brukets produksjonstype (oppstart/nedlegging av husdyr-/planteproduksjon) de neste fem årene?

- Svært sannsynlig Gå til spm. 31
Ganske sannsynlig..... Gå til spm. 31
Lite sannsynlig Gå til spm. 32
Usannsynlig Gå til spm. 32

SKAL BARE BESVARES AV DE SOM MENER DET
ER 'SVÆRT' ELLER 'GANSKE' SANNSYNLIG MED
ENDRINGER I BRUKETS PRODUKSJONSTYPE

31: Hvilke endringer i valg av produksjoner på bruket vil mest sannsynlig skje (Flere kryss er mulig)

- Ny husdyrproduksjon vil bli startet.....
Eksisterende husdyrproduksjon vil bli nedlagt.
Ny planteproduksjon vil bli startet.....
Eksisterende planteproduksjon vil bli nedlagt..

<p>32: I hvilken grad mener du at du (som næringsutøver) får dekket dine behov for faglig oppdatering?</p> <p>I stor grad ☐</p> <p>I noen grad ☐</p> <p>I liten grad..... ☐</p> <p>Ikke i det hele tatt ☐</p>	<p>33: Dersom du kunne velge fritt uten å ta økonomiske hensyn, hvilket av de følgende alternativene ville du foretrekke?</p> <p>Gårdsdrift på heltid ☐</p> <p>Deltidsarbeid ved siden av gårdsdriften ☐</p> <p>Heltidsarbeid ved siden av gårdsdriften ☐</p> <p>Heltidsarbeid uten gårdsdrift ☐</p> <p>Vet ikke..... ☐</p>
--	---

34: Hva er den viktigste produksjonen på gårdsbruket? (Sett bare ett kryss)

Melkeproduksjon ☐	Annen planteproduksjon, inklusive frukt og grønnsaker ☐
Husdyrhold ☐	Skog ☐
Kornproduksjon ☐	Annen produksjon..... ☐

35: Hvilke av de følgende mulige utviklingstrekk vil være sannsynlige for deg/ditt gårdsbruk de neste fem årene? (Flere kryss er mulig)

Produksjonsøkning ☐	Videreforedling og/eller salg av gårdsprodukter ☐
Produksjonsnedgang ☐	Jeg arbeider (mer) utenfor gården..... ☐
Kostnadsreduksjoner ☐	Ektefelle/samboer arbeider (mer) utenfor gården .. ☐
Økt arbeidsinnsats på bruket ☐	Jeg blir pensjonist ☐
Kulturlandskapstiltak..... ☐	Legger ned gårdsdrifta, fortsatt bosatt på gården .. ☐
(Videre-)utvikling av tilleggsnæring med utgangspunkt i gårdens ressurser..... ☐	Legger ned gårdsdrifta, flytter ☐
	Gårdsbruket blir fritidseiendom..... ☐

36: Hvilket av følgende alternativer regner du med er mest sannsynlig for ditt gårdsbruk om tyve år? (Sett bare ett kryss)

Gårdsbruket vil være drevet av dagens brukere .. ☐	Gårdsbruket vil være solgt utenfor familien, men drevet som selvstendig enhet ☐
Gårdsbruket vil være drevet av barn eller slekt av dagens brukere..... ☐	Gårdsbruket vil være fritidseiendom ☐
Gårdsbruket vil være forpaktet bort til andre ☐	Annet..... ☐
Gårdsbruket vil være nedlagt som selvstendig enhet..... ☐	Vet ikke..... ☐

VI VIL NÅ STILLE NOEN SPØRSMÅL OM DIN HVERDAG

37: Nedenfor følger noen påstander om ferie, fritid og sosial kontakt. Vi vil at du for hver av påstandene krysser av for om du er helt uenig, delvis uenig, både-og, delvis enig eller helt enig.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Jeg opplever at jeg har nok ferie- og fridager.....	☐	☐	☐	☐	☐
Mer fritid er viktigere enn økte inntekter.....	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig å skaffe avløser når jeg skal ha fri.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg skulle gjerne holdt bedre kontakt med familie og venner.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg skulle gjerne hatt flere fortrolige venner	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler meg ofte ensom som gårdbruker	☐	☐	☐	☐	☐

38: Vi vil nå be deg angi i hvilken grad du er enig eller uenig i om utsagnene som er nevnt nedenfor, passer på lokalsamfunnet der du bor.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Stort sett er det slik at «alle kjenner alle»	☐	☐	☐	☐	☐
Det er for mye sladder	☐	☐	☐	☐	☐
Det er god dugnadsånd	☐	☐	☐	☐	☐
Andre reagerer negativt hvis man skiller seg ut	☐	☐	☐	☐	☐
Folk bryr seg på en positiv måte	☐	☐	☐	☐	☐
Nye ideer og forslag blir tatt i mot med åpenhet.....	☐	☐	☐	☐	☐
Innflyttere har vanskelig for å bli inkludert i lokalmiljøet.....	☐	☐	☐	☐	☐

39: Vi har også noen generelle utsagn om livet i bygda og by som vi vil at du skal angi i hvilken grad du er enig eller uenig i.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Det er trygt og godt å bo på bygda	☐	☐	☐	☐	☐
Det er for mye støy og uro i byene.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg bruker ofte kulturtilbudene som finnes i byene	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg foretrekker å feriere ute i naturen fremfor byferier	☐	☐	☐	☐	☐
Folk som bor på bygda har et bedre liv enn de som bor i byene ...	☐	☐	☐	☐	☐
Byfolk er mer tolerante enn bygdefolk.....	☐	☐	☐	☐	☐
Det er enklere å skape sitt eget liv i byen	☐	☐	☐	☐	☐
Byfolk har et fremmed forhold til naturen	☐	☐	☐	☐	☐

40: Hvor tilfreds er du med følgende forhold? Merk av på skalaen fra 1 (svært utilfreds) til 10 (svært tilfreds)

	Svært utilfreds										Svært tilfreds									
Inntekt fra gårdsdrifta.....	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Arbeidsforhold, arbeidsmiljø	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Økonomien i din husholdning.....	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Det landbruksfaglige miljøet der du bor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Din egen helse	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ditt sosiale nettverk	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ferie og fritid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tjeneste-/servicetilbud i lokalsamfunnet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Boforholdene	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dyreholdet (for de med husdyr)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Arbeidssikkerheten på gården	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Hvordan er helsa di nå?

Dårlig	Ikke helt god	God	Svært god
☐	☐	☐	☐

Vi har også noen spørsmål om husstandens økonomiske situasjon

41: Har husstandens totale økonomiske situasjon endret seg i positiv eller negativ retning de siste fem årene?

- Endret seg i positiv retning
- Ingen endring
- Endret seg i negativ retning
- Vet ikke

42: Tror du at husstandens totale økonomiske situasjon vil endre seg i positiv eller negativ retning i løpet av de neste fem årene?

- Endre seg i positiv retning
- Ingen endring
- Endre seg i negativ retning
- Vet ikke

43: Har det i løpet av det siste året hendt at husstanden har hatt vansker med å klare de løpende utgifter til mat, transport, bolig og lignende?

- Ja, ofte
- Ja, av og til
- Ja, en sjelden gang
- Nei, aldri

44: Når du ser på husstandens inntekter og utgifter, er det vanligvis slik at dere kan spare noe?

- Ja
- Nei, svært lite eller ingenting

45: Hvor stor var husstandens samlede netto næringsinntekt fra jord- og skogbruket i 2009? Gi et best mulig anslag.

- Ingen inntekt / negativ inntekt.....
- 1-49.999 kroner.....
- 50.000-99.999 kroner.....
- 100.000-149.999 kroner.....
- 150.000-199.999 kroner.....
- 200.000-299.999 kroner.....
- 300.000-399.999 kroner.....
- Over 400.000 kroner

46: Hvor stor var husstandens samlede nettoinntekt i 2009? (Ta med alle inntekter fra arbeid på og utenfor gårdsbruket, også eventuelle trygde- og pensjonsinntekter.) Gi et best mulig anslag.

- Under 99.999 kroner
- 100.000-199.999 kroner.....
- 200.000-299.999 kroner.....
- 300.000-399.999 kroner.....
- 400.000-499.999 kroner.....
- 500.000-599.999 kroner.....
- 600.000-699.999 kroner.....
- Over 700.000 kroner

47: Hvor stor andel av husstandens samlede nettoinntekt i 2009 kom fra gårdsdriften? Gi et best mulig anslag.

- 0 prosent.....
- 1 til 25 prosent
- 25 til 50 prosent
- 50 til 75 prosent
- 75 til 99 prosent
- 100 prosent.....

48: Vi vil nå framsette noen påstander om økonomi og yrkesidentitet i landbruket, og vi vil at du skal angi hvor enig eller uenig du er i hver av disse.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Gårdbrukere tjener for lite i forhold til andre yrkesgrupper	☐	☐	☐	☐	☐
Heltidsgårdbrukere bør prioriteres inntektsmessig i årene framover ...	☐	☐	☐	☐	☐
Inntektene varierer for mye mellom ulike produksjonstyper	☐	☐	☐	☐	☐
Inntektssystemet belønner i for liten grad de mest effektive gårdbrukerne.....	☐	☐	☐	☐	☐
Gårdsdrift er en livsstil mer enn et yrke.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ser på meg selv som en småbedriftsleder.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er stolt av å være bonde	☐	☐	☐	☐	☐

VI SKAL NÅ STILLE NOEN SPØRSMÅL OM DET Å VÆRE GÅRDBRUKER

49: Hvordan føler du at gårdbrukeryrket jevnt over blir verdsatt av ulike grupper? Merk av på skalaen fra 1 (svært lavt verdsatt) til 5 (svært høyt verdsatt). (Sett ett kryss for hver linje)

	Svært lavt verdsatt	Svært høyt verdsatt
I lokalsamfunnet	1 ☐	5 ☐
I storsamfunnet.....	1 ☐	5 ☐
Av media	1 ☐	5 ☐
Av rikspolitikerne	1 ☐	5 ☐
Av forbrukerne.....	1 ☐	5 ☐
Av landbruksforvaltningen	1 ☐	5 ☐

50: Mener du at det norske landbruket bør prioritere følgende oppgaver svakere, som i dag eller sterkere?

	Prioritere betydelig svakere	Prioritere noe svakere	Prioritere som i dag	Prioritere noe sterkere	Prioritere betydelig sterkere
Sikre matproduksjon over hele landet.....	☐	☐	☐	☐	☐
Sikre en kostnadseffektiv matproduksjon.....	☐	☐	☐	☐	☐
Sikre matvareberedskap.....	☐	☐	☐	☐	☐
Sikre bosetting i distriktene	☐	☐	☐	☐	☐
Forvalte kulturarv.....	☐	☐	☐	☐	☐
Forvalte kulturlandskap/biologisk mangfold	☐	☐	☐	☐	☐
Sikre forbrukerne trygge matvarer	☐	☐	☐	☐	☐
Sikre forbrukerne norske matvarer	☐	☐	☐	☐	☐
Sikre forbrukerne billige matvarer	☐	☐	☐	☐	☐
Redusere utslipp av klimagasser fra landbruket	☐	☐	☐	☐	☐
Produksjon av bioenergi fra skog.....	☐	☐	☐	☐	☐
Produksjon av bioenergi fra husdyrgjødsel	☐	☐	☐	☐	☐
Hindre nye sykdommer/smittespredning i husdyrbesetninger	☐	☐	☐	☐	☐
Hindre nye sykdommer/smittespredning i planteproduksjoner	☐	☐	☐	☐	☐

51: Tror du at noen i familien (slekta) kommer til å ta over gården etter deg?

- Ja, eldste barn.....sønndatter
- Ja, yngre barn.....sønndatter
- Ja, noen av barna men vet ikke hvem
- Ja, noen andre i slekta.....
- Nei, tror det er ingen i slekta som vil overta
- Vet ikke

51b: Hvis ja, når tror du det vil skje?

- Innen 5 år
- Innen 10 år
- Innen 20 år
- Seinere

51c: SKAL BARE BESVARES AV DE SOM IKKE TROR NOEN I FAMILIEN (SLEKTA) KOMMER TIL Å TA OVER GÅRDEN

Hva er den mest avgjørende faktoren for at ingen vil ta over? Ta utgangspunkt i den personen som har første odel til bruket. (Sett bare ett kryss)

- Vil ha bedre betalt arbeid
- Vil ha mer interessant arbeid.....
- Dårlig lønnsomhet i gårdsdriften.....
- Lite fritid
- Ubequem arbeidstid
- Bor/ønsker å bo et annet sted
- Mangler interesse for landbruksarbeid

**NEDENFOR VIL DU FINNE FLERE PÅSTANDER OM ULIKE FORHOLD INNEN LANDBRUKET.
VI VIL AT DU FOR HVER AV DISSE ANGIR HVOR ENIG ELLER UENIG DU ER**

52: Er du enig eller uenig i at myndighetene i større grad bør legge forholdene til rette for...

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
...samdrift.....	☐	☐	☐	☐	☐
...aksjeselskap som eierform	☐	☐	☐	☐	☐
...maskinsamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐
...tilleggsnæringer	☐	☐	☐	☐	☐
...tilleggsproduksjon.....	☐	☐	☐	☐	☐

53: Vi skal nå fortsette med noen påstander om landbrukspolitikken.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
På grunn av landbrukspolitikken som føres, vil mange kvie seg for å ta over gårdsbruk i årene fremover	☐	☐	☐	☐	☐
Det er for mange offentlige reguleringer i landbruket	☐	☐	☐	☐	☐
Alt i alt synes jeg at jeg får god hjelp fra landbruksforvaltningen.....	☐	☐	☐	☐	☐
Odelsloven bør opprettholdes.....	☐	☐	☐	☐	☐
Bo- og driveplikten bør opprettholdes	☐	☐	☐	☐	☐
Det er for lite markedstilpasning i norsk landbruksproduksjon.....	☐	☐	☐	☐	☐
Myndighetene bør oppfordre flere jenter til å ta over gårdsbruk	☐	☐	☐	☐	☐
Slik som det er i dag, er det enklere for gutter enn jenter å ta over og drive et gårdsbruk	☐	☐	☐	☐	☐

54: Vi har også noen påstander om økologisk landbruk.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Dyrene på økologiske gårder har det bedre enn dyr på konvensjonelle gårder	☐	☐	☐	☐	☐
Mat som er produsert økologisk, er ikke i vesentlig grad bedre for helsa enn konvensjonelt produsert norsk mat.....	☐	☐	☐	☐	☐
Å produsere maten økologisk er bedre for miljøet enn konvensjonelle produksjonsmetoder.....	☐	☐	☐	☐	☐
Det konvensjonelle landbruket i Norge er økologisk nok.....	☐	☐	☐	☐	☐

55: Vi har videre noen påstander om dyrevelferd, miljø og mat.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Det norske landbruket er i det store og hele miljøvennlig.....	☐	☐	☐	☐	☐
Det nåværende husdyrholdet foregår på en tilfredsstillende måte for dyrs velferd.....	☐	☐	☐	☐	☐
Transportavstandene fra gården til slakterier er for lang med tanke på dyrenes velferd	☐	☐	☐	☐	☐
Det er liten grunn til å bekymre seg over om mat produsert i Norge er farlig å spise	☐	☐	☐	☐	☐

56: Vi fortsetter nå med noen påstander om landbrukssamvirket.

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Bøndene kan best fremme sine interesser ved å stå sammen i samvirkeorganisasjoner.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er villig til å få en lavere produktpris hvis det bidrar til å opprettholde landbruksproduksjon i hele landet.....	☐	☐	☐	☐	☐
Medlemsdemokratiet hindrer samvirkeorganisasjonene i å være effektive markedsaktører	☐	☐	☐	☐	☐
Samvirkeprinsippene blir ikke ivarettatt dersom selskapene blir for store	☐	☐	☐	☐	☐
Samvirket trenger konkurranse fra flere private aktører	☐	☐	☐	☐	☐
Med dagens utvikling blir samvirkeorganisasjonene avleggse	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelsen i samvirkeorganisasjonene gjør en god jobb på vegne av medlemmene	☐	☐	☐	☐	☐

57: Mener du følgende faktorer vil ha en negativ eller positiv virkning for norsk landbruk?

	Svært negativ	Noe negativ	Ingen betydning	Noe positiv	Svært positiv	Vet ikke
Bruk av genteknologi i norsk matproduksjon.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Færre og større produksjonsenheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Strengere krav til dyrevelferd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Strengere miljøkrav	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Miljø- og matskandaler i andre land.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Større omlegging til økologisk jordbruk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mindre bruk av landbrukssubsidier	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mer nisjeproduksjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mer bruk av lokale merkeordninger.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SÅ HAR VI NOEN SPØRSMÅL OM PRODUKSJON OG ARBEIDSINNSATS

58: Hvor mye arbeid la du selv, din eventuelle ektefelle/partner og andre ned i gårdsdriften i løpet av 2009? (40 timers arbeidsuke i 50 av årets uker gir 2000 arbeidstimer, ett årsverk innen industrien tilsvarer 1700 timer, et halvt årsverk er 850 timer) (NB! Sett *kun* ett kryss i hver kolonne)

	Du selv	Ektefelle/ samboer	Kårfolk og annen familie	Avløsere og annen leid hjelp
Deltar ikke i gårdsarbeid	☐	☐	☐	☐
1 – 200 timer	☐	☐	☐	☐
200-850 timer	☐	☐	☐	☐
850-1700 timer	☐	☐	☐	☐
1700-2550 timer	☐	☐	☐	☐
Mer enn 2550 timer	☐	☐	☐	☐

59: Hvor mange timer lønnsarbeid utenom gårdsdriften hadde du og din eventuelle ektefelle/samboer i løpet av 2009? (40 timers arbeidsuke i 50 av årets uker gir 2000 arbeidstimer, ett årsverk innen industrien tilsvarer 1700 timer, et halvt årsverk er 850 timer) (NB! Sett *kun* ett kryss i hver kolonne)

	Du selv	Ektefelle/ samboer
Har ikke jobb utenfor gårdsbruket	☐	☐
1 – 200 timer	☐	☐
200-850 timer	☐	☐
850-1700 timer	☐	☐
1700-2550 timer	☐	☐
Mer enn 2550 timer	☐	☐

60: Nedenfor vil vi at du skal gi flere opplysninger om størrelse og hvilken produksjon som foregår på bruket. Hvis du ikke har nøyaktige opplysninger, gi et best mulig anslag.

a) Hvor stort produktivt jordbruksareal eies av bruket?

- 0 – 9 daa
- 10 – 19 daa
- 20 – 49 daa
- 50 – 99 daa
- 100 – 249 daa
- 250 – 499 daa
- 500 – 999 daa
- Over 1000 daa.....

b) Hvor stort produktivt jordbruksareal drives av bruket?

- 0 – 9 daa
- 10 – 19 daa
- 20 – 49 daa
- 50 – 99 daa
- 100 – 249 daa
- 250 – 500 daa
- 500 – 999 daa
- Over 1000 daa

c) Hvor stort produktivt skogsareal eies av bruket?

- 0 – 99 daa
- 100 – 499 daa.....
- 500 – 999 daa.....
- 1000 – 4999 daa.....
- 5000 – 9999 daa.....
- Over 10 000 daa.....

d) Sett kryss for alle produksjonene som du driver med på gårdsbruket, også de som har et mindre omfang. (Flere kryss er mulig)

Korn..... ☐	Storfe ☐	Hest..... ☐
Rotvekster (ikke gulrøtter) ☐	Svin..... ☐	Skogsdrift ☐
Poteter..... ☐	Sau ☐	Annet..... ☐
Grønnsaker (inkl. gulrøtter) ☐	Geit ☐	
Frukt og bær ☐	Verpehøns ☐	
Gras og grønnfôr ☐	Slaktekyllinger ☐	

SKAL BARE BESVARES AV DE SOM DRIVER MELKEPRODUKSJON

61: Hvis du har melkekvote for kumelk, hvor stor er denne?

Oppgi i hele 1000 liter: tusen liter

Har du planer om å kjøpe eller selge melkekvote i løpet av de neste to årene?

- Planlegger å kjøpe ny melkekvote
- Planlegger å selge melkekvote
- Ingen planer om kjøp eller salg

Hvor stor betydning har følgende forhold har for at du/dere valgte å starte med ny næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser? (Sett ett kryss for hver linje)

	Svært stor betydning	Stor betydning	Noe betydning	Liten betydning	Ingen betydning
Lokal kultur/lokale nettverk	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske om å skape/få til noe.....	☐	☐	☐	☐	☐
Hadde tilgjengelige ressurser på.....	☐	☐	☐	☐	☐
Lå spesielt til rette i distriktet her	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske om å møte nye folk/jobbe med mennesker ..	☐	☐	☐	☐	☐
Hadde behov for ekstra inntekter	☐	☐	☐	☐	☐
Å skape en mulighet for å bli boende på bruket	☐	☐	☐	☐	☐
Ønske om å skape en arbeidsplass for ektefelle/samboer	☐	☐	☐	☐	☐

63: Hvilken betydning har inntektene fra annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser?

- Driver ikke med annen næringsvirksomhet med utgangspunkt i brukets ressurser
- Liten/ingen økonomisk betydning.....
- Noe økonomisk betydning.....
- Stor økonomisk betydning.....
- Meget stor økonomisk betydning

64: I hvilket omfang vil du i fremtiden drive med annen næringsvirksomhet enn tradisjonelt jord- og skogbruk?

- Vil ikke drive med annen næring/slutte
- Redusere omfanget
- Omfang som i dag
- Øke omfanget
- Vet ikke.....

VI HAR OGSÅ TO SPØRSMÅL OM DINE POLITISKE SYNSPUNKTER

65: Dersom det var stortingsvalg i morgen, hvilket parti ville du stemme på?

Arbeiderpartiet..... ☐	Sosialistisk Venstreparti ☐
Fremskrittspartiet ☐	Venstre..... ☐
Høyre ☐	Annet parti..... ☐
Kristelig Folkeparti..... ☐	Vil ikke stemme ☐
Rødt ☐	Har ikke stemmerett ☐
Senterpartiet ☐	Vet ikke ☐

66: Er du for eller mot..

For Mot Vet ikke

Norsk medlemskap i EU..... ☐	☐	☐
Norsk deltakelse i EØS ☐	☐	☐
Norsk deltakelse i WTO..... ☐	☐	☐

TIL SLUTT HAR VI NOEN SPØRSMÅL OM MER SPESEILLE TEMA INNEN LANDBRUKET

<p>67: Hadde du i løpet av 2009 arbeidshjelp av arbeidsinnvandrere på gårdsbruket? (Med arbeidsinnvandrere menes utenlandske statsborgere som oppholder seg i Norge i en tidsavgrenset periode på grunn av et arbeidsforhold)?</p> <p>Nei ☐</p> <p>Ja ☐</p>	<p>SKAL BARE BESVARES AV DE SOM HADDE ARBEIDSINNVANDRERE PÅ GÅRDEN I 2009</p> <p>Hvor mange arbeidsinnvandrere hadde du hjelp av? <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> personer</p> <p>Hvor lenge oppholdt arbeidsinnvandrerne seg på gården i gjennomsnitt? <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> måneder</p>
--	---

68: Vi ønsker at du tar stilling til følgende påstander (NB. besvares av alle)

	Helt uenig	Delvis uenig	Både og	Delvis enig	Helt enig
Jeg vil trolig bruke arbeidsinnvandrere på gårdsbruket i årene som kommer	☐	☐	☐	☐	☐
Det er akseptabelt at arbeidsinnvandrere har lavere lønn enn innleid norsk arbeidskraft i landbruket	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeidsinnvandrere er vanligvis fullgod arbeidskraft.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er skeptisk til økt arbeidsinnvandring i landbruket.....	☐	☐	☐	☐	☐
Jordbruksstøtten må i større grad frikoples fra produksjonen	☐	☐	☐	☐	☐
Det er på tide å fjerne produksjonsbegrensninger i norsk landbruk	☐	☐	☐	☐	☐

69: Hvordan tror du følgende faktorer vil påvirke ditt bruk de neste 10 åra (Sett ett kryss for hver linje).

	Svært negativt	Noe negativt	Ingen betydning	Noe positivt	Svært positivt	Vet ikke
Klimaendringene	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Økte matvarepriser internasjonalt.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Økt etterspørsel etter biodrivstoff.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dyre/plantesykdommer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rovdyr.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Krav til reduserte CO2 utslipp	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Økte energipris.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐

70: Har du i løpet av de siste 10 år mottatt støtte fra noen av de følgende tilskuddsordninger?

	Ja	Nei
BU-midler til tradisjonelt landbruk	☐	☐
BU-midler til tilleggsnæring landbruk	☐	☐
Regionale miljøprogram (RPM) eller miljøtiltak i landbruket(SMIL)	☐	☐
Nærings- og miljøtiltak i skogbruket.....	☐	☐
Kommunale næringsfond	☐	☐

71: Hva er du først og fremst bekymret for når det gjelder produksjon ved hjelp av genteknologi? (Sett bare ett kryss)

Egen helse.....	☐
Miljøet	☐
Etiske aspekter	☐
Ikke bekymret	☐
Vet ikke.....	☐

72: Dersom en ved hjelp av genteknologi kan få en mer miljøvennlig landbruksproduksjon, hvordan ville du forholdt deg til å ta denne teknologien i bruk?

Svært positiv	Noe positiv	Noe negativ	Svært negativ	Vet ikke
☐	☐	☐	☐	☐

73: Har du eller din ektefelle/samboer erfaring fra følgende aktiviteter? <div style="text-align: right; margin-right: 20px;"> Ingen av oss Ja jeg Ja, ektefelle/samboer </div>	Hotell, restaurant, servering	☐	☐	☐
	Etablering av ny bedrift.....	☐	☐	☐
	Pedagogisk arbeid.	☐	☐	☐
	Lønnet helse- og omsorgs arbeid..	☐	☐	☐
	Lønnet arbeid i kultursektoren	☐	☐	☐
74: Hva er din ektefelle/samboers høyeste fullførte utdanning? (Sett bare ett kryss) Har ingen partner..... ☐ Grunnskole eller tilsvarende..... ☐ Videregående skole (yrkes-/landbruksfag) . ☐ Videregående skole (allmennfag/gymnas) . ☐ Universitet/høyskole inntil 4 år ☐ Universitet/høyskole over 4 år..... ☐				

Kort om ulykker

75: Har du selv vært utsatt for noen ulykke(er) i forbindelse med gårdsarbeidet i løpet av de siste 12 måneder?

Ja..... Hvis ja, antall ulykker:.....
Nei.....

76: Har det vært noen (andre) ulykke(er) i forbindelse med gårdsarbeidet i løpet av de siste 12 måneder, og som andre enn du var innblandet i?

Ja, andre familiemedlemmer..... antall ulykker:.....

Ja, ansatte..... antall ulykker:.....

Nei, ingen arbeidsulykker på gården siste 12 mnd.

De som har svart nei går til spørsmål 78.

77: Hvilket utfall fikk denne alvorligste av disse hendelsene?

- Dødsfall
- Personskade på bruker.....
- Personskade på ektefelle
- Personskade på andre familiemedlemmer.
- Personskade på ansatt.....
- Personskade på brukers barn.....
- Personskade på andres barn.....
- Personskade på andre voksne personer ...
- Ingen personskade

78: Hvor mange dager de siste 12 månedene har du ikke vært arbeidsfør på grunn av skader fra arbeidsulykke, yrkesslitasje/belastningsplager eller sykdom?

Antall dager pga. arbeidsulykke Antall dager pga. yrkesrelatert sykdom

Antall dager pga. yrkesslitasje/belastningsplager..... Antall dager pga. annen sykdom

79: Har du i løpet av de siste 12 måneder søkt behandling for belastningsplager følgende steder? Angi ved å sette kryss (du kan sette flere kryss):

Nakke..... Korsrygg Skulder, arm, hand. Hofte, kne, fot

80: Har du deltatt på verne- og sikkerhetskurs, HMS-kurs eller liknende?

Ja..... Nei, men ønsker å delta på slikt kurs Nei

Kort om dyrevelferd

81: Har du noen gang hatt mistanke om at en eller flere av bøndene i ditt nærområde vanskjøtter dyrene sine?

Ja, alvorlig vanskjøtsel

Ja, men ikke alvorlig vanskjøtsel

Nei.....

82: Hvis du har mistanke om at en av bøndene i ditt nærområde vanskjøttet dyrene sine, hvor sannsynlig er det da at du ville ha varslet Mattilsynet eller Dyrevernemnda?

Svært
Sannsynlig

Ganske
sannsynlig

Ganske
usannsynlig

Svært
usannsynlig

Vet
ikke

Litt om annen tilleggsnæring

83: Benytter du hest til næringsformål på gården eller annen virksomhet tilknyttet hest? (Flere kryss er mulig)

Nei.....

Ja, ridning og/eller kjøring

Ja, turisme og/eller skysskjøring.....

Ja, helseaktiviteter.....

Ja, trening og konkurranse med trav- og galopphester.....

Ja, avl og oppdrett.....

Ja, hest i jord- og skogbruket.....

Hvis ja,
antall hester til næringsformål

Ja, annen virksomhet relatert til hest.

84: Ble det drevet "Inn på tunet"-aktiviteter som næring på bruket i 2009 (omsorgstjenester, arbeidstrening, rehabilitering, barnehage- og skolerelaterte tjenester el.l.)?

Ja, driver med "Inn på tunet"/grønn omsorg ...

Nei

Nei. Har drevet med "Inn på tunet" før, men sluttet.....

Nei, men planlegger å starte opp.....

Hvis du har krysset av for et av de tre siste alternativene, så skal du ikke besvare flere spørsmål

85: SKAL BARE BESVARES AV DE SOM HADDE "INN PÅ TUNET" AKTIVITET I 2009

	egen familie	andre ansatte
Hvor mange personer ble sysselsatt i "Inn på tunet"aktiviteten?	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>
	pers.	pers.
Hvor mange månedsverk ble sysselsatt i "Inn på tunet"-aktiviteten?	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>
	mnd.	mnd.
Hvor stor var omsetningen fra denne virksomheten i 2009?	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
		tusen kroner

86: Hvem er bestillere av "Inn på tunet"- tjenestene fra ditt bruk (flere kryss er mulig)

NAV

Fylkeskommunen

Kommunen

Frivillige organisasjoner

Attføringsbedrifter

Private institusjoner

Andre

87: Hvilke målgrupper har du for "Inn på tunet"- tjenestene, og hvor mange brukere nås? (Flere kryss er mulig)

	Hvor mange nås
Leiekjøring, slått, brøyting, strøing o.l. ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Vedproduksjon, biobrensel o.l. ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Gårdssag ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Utleie av lokaler, lagerhold o.l. ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Bygningsarbeid ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Husdyravløsning ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Fiskeri. Havbruk og/eller oppdrett ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Gårdsmat (foredling og/eller salg) ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Utleie av jakt- og/eller fiskerettigheter ☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Skulle du ha kommentarer til noe ved undersøkelsen eller de tema som her tas opp, så skriv gjerne ned det her:

**Takk for at du tok deg tid til å fylle ut skjemaet!
Bruk den ferdigfrankerte konvolutten til å returnere skjemaet innen tidsfristen.**